Europos LIETUVIS

Nr. 37. (437) 27. 9. 1956. Londonas, 1956 m. rugsėjo mėn. 27 d. VIII metai

Lietuvos nacionalinė M. Mažvydo biblioteka

B. K. BALUTIS

IŠ KUR TAS BLOGIS ?

Spausdiname Lietuvos Nepaprasto ir Įgalioto Ministerio B. K. Balučio paskaitos santrauką. Paskaita buvo įkalbėta magnetofono juostelėn ir pertransliuota Corby lietuviams, jų surengto Tautos Šventės minėjimo vakarą.

Red.

* * * * *

Šiandien, (rugsėjo 16 d.), minime **Tautos Šventę**, kuri, kaip žinome, išpola 8 d. rugsėjo. Išeina, kad darome tai kiek susivėlinę, nes jau savaitė laiko praėjo, kaip reikėjo ją švęsti, o mes **tik dabar** susigriebėm ją minėti. Aišku, susivėlinta; aišku nevisai laiku padaryta. Ve, aš ir noriu apie šiuos susivėlinimus, apie nelaiku daromus darbus, šiandien su jumis pasikalbėti. Ir netaikau aš to jums, — corbiečiams, nes ne tik Corby, bet ir daugybėje kitų lietuviškų kolonijų po visą pasaulį tas pats darosi. Retai, labai retai pasitaiko, kad mes lietuviai išeivijoj, paminėtume savo Nepriklausomybės ar Tautos šventes laiku, t.y. tą dieną, kai jos išpuola.

Kodėl gi taip? Sako: darbo diena, nepatogu, žmonių nebus, arba salės negavome.... Taip teisinamės. O giliai savo širdyje žinome, kad visi šitie pasiaiškinimai, tai tik išsisukinėjimas tuščias šiaudais...

Netikit? Gerai! Aš mėginsiu jums porą dalykų priminti; paaiškės, (kad visos tokios pasakos nevertos, anot to pasakymo, ir išėsto kiaušinio). Aš paklausiu, o jūs patys atsakysit. Aš klausiu: kodėl mūsų broliai latviai, tokie pat „dypukai" ir išeiviai, kaip ir mūsų lietuviai, taip Londone, taip ir kitose vietose sugeba savo Laisvės ir tautines šventes paminėti tą pat dieną, kada jos išpuola? Net ne artimiausį sekmadienį, bet tą pat dieną! Ir kodėl lietuviai to nesugeba padaryti? Aš jums pasakysiu. Lietuviai ne blogesni patriotai už latvius, lietuviai ne mažiau myli ir gerbia savo tautą už latvius. Bet kas tiesa tai tiesa: latviai yra tvarkingesni už mus. Jų joks bosas nesulaikys dirbtuvėje, kai jiems reikia švęsti jų Tautos Šventę. Priešingai, bosas tik pagiria ir tokį tautinį susipratimą pagerbia. Tad ir teisingai pasakyta: „Nieks tavęs negerbs, jeigu pats save negerbsi!" Tas teisinga ir kalbant apie tautą: nieks negerbs tokios tautos, kuri pati savęs negerbia... Todėl aš didžiai gerbiu savo brolius-latvius už tai, ir manau „nesugriešysiu" pasakęs, kad bent tame klausime jie gali būti geras pavyzdys ir mums lietuviams.

Arba vėl kitas argumentas: „ Salės negavome! Visos buvo tą dieną užimtos".... Žinoma, gal būt ir teisybė — visos galėjo būti ir užimtos. Bet drauge bus gerai ir prisiminti, kad „Ne laikas šunis lakinti, kai jau laikas medžioklėn joti". Ne laikas salių jieškoti, kai šventė jau čia pat tau ant kulnų mina. Bet gi kiekvienas žinom iš anksto, už kelių metų iš anksto, kad Nepriklausomybės Šventė kas metai bus 16-jo Vasario, o Tautos Šventė — 8 d. Rugsėjo, kas met tuo pat laiku. Reikia tik **laiku** pasirūpinti. Nereikia vėlintis. Tai viskas!

* * *

Taip, mėgstam vėlintis. Beveik visur, beveik visada; beveik visi beveik visame kame.. — išskyrus gal... **Pub'ą**. Ten laiku būvame, nes kitaip — prieš nosį duris uždaro.

Vėlytis įėjo pas mus beveik į paprotį, beveik į prigimtą mums dalyką. Ir tik reikia stebėtis, iš kur tas blogis, labai blogas paprotys pas mus, lietuvius, atsirado? Senais laikais lietuviai jo, berods, neturėjo, arba labai mažai turėjo. Nes kaip matome iš senų lietuviškų patarlių, mūsų bočiai vėlintis nemėgdavo, o vėlinimąsi smarkiai pajuokdavo, piktai pašiepdavo. Ana, sakydavo apie pasivėlinusius: „Tai tau ir atnešė **„šaukštus po pietų!.."** Arba vėl: „Pašaukė daktarą, kai ligonis jau mirė..." Arba dar: „Atėjo su piršliais, kai panelė jau po šliubo!".... Vis pervėlai, vis nelaiku!

Daug tokių senų patarlių yra apie vėlinimąsi. Bet šiais laikais ne taip dažnai jas girdime. Daug dažniau išgirstame: „Na, tiesa, pasivėlinau. Bet žinai, brač, geriau vėlai, negu niekados".... Žinoma, kad negerai padarėme. Tad ir teisinamės. Bet nevykusiai teisinamės. Panašiai teisinasi ir senas, labai senas, kavalierius, laiku nesuspėjęs „apsiženyti" ir staiga užsimanęs vesti jauną, labai jauną mergaitę... „Geriau, sako jis, vėliau, negu niekados!".. Žinoma, gal ir geriau. Bet dar didelis klausimas: kam geriau?... (Vieton gražią šeimą auginus, žiūrėk, kad netektų kartais— savo ragus polituruoti.)...

* * *

Ne, vėlintis bile kur, bile kada niekados, brolau, neapsimoka. Ir štai kodėl. Viena, tai durna mada. Antra, tai labai brangiai atsieina. Kaip tai, paklausit: ir durna mada, ir brangus dalykas?.. Nagi tik pažiūrėkim iš arčiau. Ir, pirmiausiai, apie tą madą.

Kai kas sako, gal ir ne be pagrindo, kad lietuviai apsikrėtė šita liguista mada nuo lenkų: senais, girdi, dar laikais, kai lenkai istorijos bėgyje primetė lietuviams daugelį netikusių papročių ir kitokių dalykų. Nuo daugelio tų „poniškų cnatų" lietuviai su laiku jau spėjo atsikratyti. Bet kai kas dar vis užsiliko. Užsiliko ta chroniška „vėlinimosi liga". Ir nuo jos mūsų lietuviai tai atsikratyti vis dar negali. O tai brūdas liga, negraži mada, taip charakteringa ponams lenkams. Ir tai sakydamas, aš nenoriu ju šmeižti. Nes kas lenkus pažįsta, tas ir pats gerai žino, kad vėlintis yra pas lenkus beveik „poniškas dalykas". Ir juo daugiau kas pas juos vėlinasi, juo (jų manymu) jis yra svarbesnis asmuo, didesnis ponas... Vėlintis, tai lyg garbės ir honoro dalykas. Todėl jie visur ir vėlinasi: į svečius vėlinasi (mat tegul visi jo laukia); į posėdžius ir susirinkimus jis vėlinasi; net ir pas Poną Dievą bažnyčion, ant šv. Mišių, tokie ponai retai laiku bus atvykę — gerai, ant Evangelijos dar bus suspėję. Visur, visada ir su viskuo lenkas papratęs vėlintis. Išrodo, lyg to reikalautų jo šlėktiška garbė, unaras. Koks tai juokdarys gal ir teisingai pasakė: „Ar dyvai, kad toks" puikusis proše-panas" ir su Vilniaus atidavimu lietuviams pavėlavo?" Pavėlavo ligi to, kad suspėjo pasidaryti sau iš lietuvių aršiausius priešus be jokio reikalo.

Taigi lietuviai nuo šitos durnos vėlinimosi mados turėtų kuogreičiausiai atsisakyti. Tai ne tik visai kvailas dalykas, bet ir labai negarbingas, ir labai žalingas, brangiai atsieinantis paprotys. Nes laiko bereikalingas gaišinimas yra labai brangus dalykas.

Tik prisiminkim, ką amerikonai sako ir anglai dažnai jiems pritaria: **„Time is money!"** Laikas, tai pinigai! Tik beprotis mėto pinigus be reikalo. Nedaug proto turi ir tas, kas ir sau, ir kitiems gaišina laiką be reikalo. Nes, gaišindami be reikalo laiką, mes iš tikrųjų eikvojame pinigą, turtą, labai brangų dalyką.

Ar mes išmintingai darome, taip elgdamiesi? Vargiai! Ar tas yra tvarkoje? Visai ne! Jokioj civilizuotoj, kultūringoj ir tvarkingoj tautoj to nėra, arba labai retai pasitaiko.

Pas mus gi, deja, beveik kasdieninis dalykas: visur ir visada vėlinamės, vienas kito ir visi visų laukia. Ir toks elgesys nedaro garbės mūsų tautai. Nes tarp civilizuotų, tvarkingų tautų tas skaitoma blogu, peiktinu dalyku. Ir teisingai. Versti kitus, kad tavęs lauktų reiškia stoką išauklėjimo, reiškia netvarkingumą, reiškia šeimininkės ar šeimininko negerbimą, reiškia stoką kultūros.

O kai tas įeina į paprotį, kai visi pradeda taip daryti, tai ir visa tauta susilaukia svetimšalių akyse, tarp civilizuotų ir kultūringų tautų, ne pagarbos, bet greičiau pašaipos, pajuokos ir net paniekos.

Pamėginkime tą netikusį vėlavimosi paprotį su šaknimis, kaip piktą dilgėlę, iš lietuvių gyvenimo išrauti. Pamėginkime sykį ant visados nuo tos „poniškos ligos" išsigydyti. Visur ir visada būkim laiku, punktualūs. Tuo mes ne tik sau, bet ir visai lietuvių tautai gerą vardą ir pagarbą įgysime. O tas begaliniai daug reiškia. Įgytas tautai geras vardas — yra ir geriausias šiandien ginklas atgavimui Lietuvai laisvės.

Didelių dalykų nedaug kas gali nuveikti. Bet tokius dalykėlius kaip nesivėlinimas, buvimas laiku, — **kiekvienas gali atlikti.** Tad ir atlikim juos; darykim, ką kiekvienas **gali** padaryti, nepaisydami, kad tai maži dalykėliai, bet visados atsimindami, kad maža plytelė prie plytelės — augštus namus pastato; kad grūdas į grūdą aruodus pripildo; kad mažytis vandens lašas prie lašo milžiniškas jūras sudaro.

Šiandien, kai minime mūsų **Tautos Šventę**, aš norėčiau kukliai palinkėti: Tebūna mūsų tauta, reiškia ir mes visi, visada ir visur laiku, visados ir prie visko laiku prisirengusi, kad niekados ir niekas jai nebūtų „jau per vėlu"...

DAR VIENA AUKA ?

Islandijoje lankosi sovietų prekybinė delegacija. Neseniai čia viešėjo rusų šokėjų grupė. Islandija nepatenkinta vakarų kaimynais ir dėl JAV karinių bazių ir dėl Didžiosios Britanijos atsisakymo pirkti jų žuvį. Rusija, matomai, nepaprastai suinteresuota įsigyti Islandijos simpatijas ir, greičiausiai, vėliau įkurdinti Islandijoje karines bazes, jei pavyktų iš ten iškraustyti amerikiečius. Rusai perka visą, ką tik Islandija turi parduoti. Pirmoje eilėje visas jų pagaunamas žuvis. Mainais rusai jau pristatė Islandijai automobilių, sunkvežimių, cemento ir statybos medžiagų.

Amerikiečiai turi įrengę Islandijoje radaro stotis, mažą karinį uostą ir karinį aerodromą. Islandijoje nuolat budi 6.000 amerikiečių karių. Š.m. kovos mėn. Islandijos parlamentas, 38 balsais prieš 18, reikalavo, kad sąjungininkų karinės pajėgos iš Islandijos būtų evakuotos. Derybos šiuo reikalu dar nebaigtos. Amerikiečiai siūlo laikyti vietoje kariuomenės cilinį personalą Islandijoje ten esantiems įrengimams aptarnauti.

JEI BRITAI UŽSIRŪSTINTŲ...

D. Britanijos kolonijų ministeris Lennox-Boyd, kalbėdamas per Londono radio, pareiškė, kad nesilaikant tarptautinės teisės ir „įvedant džiunglių įstatymus", Didžioji Britanija, taikydama Egiptui represijas galėtų nukreipti Nilo vandenis kita kryptim ir Egiptą paversti dykuma. Britanija ir šiandien kontroliuoja Egipto augštupio vandenis. Lennox-Boyd priminė, kad Britanija niekad nebuvo kolonializavusi Egipto. Kai anglai atėjo į „Nilo karalystę", jie rado „Piramidžių šalį" visai subankrotavusią, gi kai jie ją apleido, Egiptas turėjo 400 milionų svarų kredito, ir tai dėka vakariečių pastatydintam kanalui.

MASALĄ APŽIOJO

Indonezija džiaugiasi gaunama iš Sovietų Sąjungo 100 milionų dolerių paskolą. Spėjama, kad tai būsią viena pasekmių paskutiniosios prezidento Sukorno kelionės po Sovietų Sąjungą. Kaip žinoma, ten jis jautėsi „kaip namie". Leningrado turbinų fabrike, kalbėdamas į 4000 darbininkų minią, jis pasipraše, kad jie jo nevadintų nei prezidentu, nei ekscelencija, bet tiesiog „Tovarišč Sukarno". Rusai užmetė paskolos meškerę, kurią Indokinija apžiojo visa burna. Netrukus pas „tovarščių Sukarno" atvažiuos rusų technikai ir kiti specialistai ir už duotą paskolą „kels" Indonesijos pramonę, ir mokys, kaip reikia pereiti iš socializmo į komunizmą...

KARAS?

Rugsėjo 26 d. Izraelio daliniai puolė Jordano karines pozicijas. Kovos tęsėsi kelias valandas. Jordaniečių pranešimu, jų pusėje žuvo 50 karių. Šį puolimą žydai įvygdė atsikeršydami už pereitą savaitę padarytą jordaniečių užpuolimą, kurio metu žuvo šeši žydai, jų tarpe dvi moterys.

Jungtinių Tautų atstovas, kanadietis gen. Burns, stengiasi padėti švelninti, nes šie pasienio susirėmimai gali labai greit išsiplėsti į tikrąjį karą, karštoje Palestinos atmosferoje.

Izraelio užsienio reikalų ministeris, Golda Meier (moteris), pareiškė, kad: „Jordaniečiai yra atsakomingi už pamišėliškus veiksmus.

EDENAS PARYŽIUJE

Britų ministeris pirmininkas, Sir Anthony Eden ir užsienio reikalų ministeris Selwyn Lloyd rugsėjo 26 d. viešėjo Paryžiuje ir ten vėl tarėsi dėl... Suezo.

SOCIALISTAI MALDAUJA BULGANINĄ

Parlamento atstovai, socialistai Barbara Castle ir Anthony Greenwood nusiuntė telegramą Bulganinui, prašydami, kad jis panaudotų savo autoritetą ir įtaką ir prikalbėtų rusų šokėjus ir balerinas atvykti Londonan.

Londonas. Didžiosios Britanijos ir Prancūzijos vyriausybės nusprendė perduoti Suezo kanalo ginčą Jungtinėms Tautoms ir pareikalauti, kad šį trečiadienį būtų sušaukta Saugumo Taryba.

* * *

Britų užsienio reikalų ministerija paskelbė, kad britų ir prancūzų atstovai Jungtinėse Tautose įpareigoti raštiškai kreiptis į Saugumo Tarybos pirmininką, Dr. Nunes Portuondo, ir prašyti jį sušaukti Saugumo Taraybą, kuri turėtų aptarti susidariusią padėtį ryšium su vienašališku Egipto vyriausybės veiksmu Suezo kanalo klausimuose.

Amsterdamas. Dėl spaustuvininkų streiko pereitą savaitę Amsterdame sustojo keturi rytiniai laikraščiai ir „New York Times" Europos laida.

* * *

Londonas. Eidamas 79 metus mirė Oksfordo Universiteto prof. Frederick Soddy, issotopų išradėjas ir Nobelio premijos laureatas.

* * *

Paryžius. Paryžiečius kankina duonkepių ir daržovių pardavėjų streikai.

SEPTYNIOS DIENOS

RINKLIAVA NELAIMINGIESIEMS

SEKMADIENIS. Jungtinių Tautų bičiulių sąjunga rengia plačią rinkliavą visoje Didžioje Britanijoje gelbėti Vokietijoje, Austrijoje, Graikijoje ir Italijoje pabėgėliams, gyvenantiems stovyklose.

Numatyta aplankyti 6.000.000 namų. Pirmadienį per BBC šiuo reikalu bus paskelbtas atsišaukimas.

Rinkliavos komitetan įeina Edenas, Gaitskellis, Davies, Cantebury arkivyskupas ir vyriausias žydų rabinas. To komiteto narių buvo sutikęs būti ir a.a. Kardinolas Griffinas.

Rinkliavos tikslas — galutinai baigti pabėgėlių klausimą ir aprūpinti juos darbais, butais; sudaryti normalias gyvenimo sąlygas visiems lageriuose tebegyvenantiems DP. Pabrėžiama, kad yra žmonių, kurie jau 15 metų gyvena nenormaliose sąlygose ir dėl to nustoję vilties įsijungti į normalų gyvenimą.

Bus apeliuojama į žmonių solidarumą. Visi turės progos parodyti, ar sotus žmogus užjaučia alkaną ir savo gimtinės netekusį žmogų.

VOKIEČIŲ — PRANCŪZŲ BIČIULYSTĖ

PIRMADIENIS. Kehlio mieste, prie Strasburgo, susirinko 200 Prancūzijos ir Vokietijos miestų burmistrai. Susirinkimo tikslas buvo pabrėžti reikalą Vokietijai ir Prancūzijai susiartinti Jungtinės Europos rėmuose. Susirinkime dalyvavo vokiečių užsienio reikalų ministeris von Brentano ir prancūzų užsienio reikalų ministeris Pineau.

Prancūzų užsienio reikalų ministeris pasakė kalbą, pažymėdamas, kad Prancūzijos ir Vokietijos vieningumas pasaulinėse konferencijose turįs išsiplėsti į tokį pat abiejų tautų draugiškumą ir sutarimą.

Prancūzija ir Vokietija be ginčų išspręndė visas, abi valstybes skyrusias problemas. Rasta bendra kalba plieno ir anglies pramonėje, bus bendradarbiaujama Euratomo organizacijoje ir kitur. Vokietija ir Prancūzija neturinčios konkuruoti užsienio rinkoje, bet viena kitą remti. Tuo keliu šiandien ir einama.

Pineau, aptaręs pasaulinę padėtį, susidariusią ryšium su Suezo krize, nurodė, kad Prancūzija Alžyre gina bendruosius Europos ir Afrikos interesus ir bendradarbiavimą, o ne kolonializmą.

PIRMADIENIS. Antroji Londono konferencija, kurioje dalyvavo 18 Suezo kanalu suinteresuotų valstybių atstovai nutarė po dviejų savaičių sudaryti taip vadinamą Kanalo Vartotojų Bendrovę. Jos tikslas būtų savarankiškai naudotis kanalu ir ginti bendrus interesus prieš bet ką, kas Suezo kanalą norėtų pasiglemžti. Laikraščių komentarai gana kratūs, nes Egiptas jau senokai pasiglemžė kanalą, o Vakarai vis dar tariasi ką daryti? Egiptiečiai skelbia, kad jie niekam netrukdo kanalu naudotis. Tačiau Vakarų spauda pastebi, kad Egiptas nepraleidžia Izraelio laivų. Bijoma, kad ginčo atveju Egiptas galėtų imtis vėl sankcijų prieš tokios valstybės laivus, kaip jis tai daro su Izraeliu dabar. Nepasitikima Nasseru ir todėl, kad jis, pagrobdamas Suezą, sulaužė tarptautinius susitarimus.

Po dviejų savaičių paaiškės galutinis Suezo Vartotojų Bendrovės projektas. Egiptas jau dabar skelbia, kad jis tokios bendrovės nepripažins, nes ją laiko ne kuo kitu, kaip tik atgaivinimu senosios bendrovės naujoje formoje.

MIGas Į LAISVĘ

TREČIADIENIS. Vakar vienas lenkų karo aviacijos lakūnas nutūpė su rusišku Migu Bornholmo saloje, Baltijos jūroje.

Jis pasiprašė politinio azilio teisių.

Migas nusileido dar nebaigtame statyti aerodrome. Matydami, kad lėktuvas suka ratus apie aerodromą, žemėje esantieji danų pareigūnai pasirengė galimai katastrofai, tačiau lakūnui pavyko nutūpti pievelėje laimingai, tik kiek sužalojant dešinįjį lėktuvo sparną.

Pasirodė, kad lenkų lakūnas atskrido su pačiu naujausiu Migo modeliu, dar nematytu šiapus geležinės uždangos. Jo konstrukcija kiek skirtinga, palyginus su senaisiais Migais, ypač ryškiai didesnė lėktuvo uodega.

Danų augštieji aviacijos karininkai ir specialistai išvyko iš Kopenhagos į Bornholmą, apžiūrėti naujojo lėktuvo.

Pažymėtina, kad tai jau trečias Migas ir trečias lenkų lakūnas, pasirenkąs kelią į laisvę per Bornholmą.

IR DAR VIENAS

Rusų žvejų trauleriui plaukiojant pro Kategatą, laivo įgulos nepastebėtas, šoko į vandenį jaunas radio telegrafistas ir laimingai atplaukė prie danų švyturio. Jam buvo duoti sausi drabužiai. Išgelbėtasis bėglys buvo nugabentas į Kopenhagą.

POZNANIEČIUS TEISIA

KETVIRTADIENIS. Birželio mėn. 28 dieną įvykusio Poznanėje sukilimo dalyviai teisiami šią savaitę. Vyriausias prokuroras Marian Rybicki paskelbė, kad kaltinamųjų skaičius sumažintas nuo 323 iki 154. Teisme stebėtojais dalyvaus trys žinomi Vakarų teisininkai, jų tarpe Frederik Elwyn Jones, darbiečių partijos atstovas.

PIETŲ AMERIKOS TRADICIJOS

Pranešama, kad buvo pasikėsinta nužudyti Nikaragous diktatorių prezidentą generolą Anastasio Somozą, kuris šia centrinės Amerikos valstybėlę valdo jau nuo 1937 metų. Į jį šovęs Rigoberto Perez bubo vietoje užmuštas. Prezidento sveikata pavojuje: jis sužeistas keturiose vietose.

KUR ŠUO PAKASTAS?...

PENKTADIENIS. Po „penkių skrybelaičių" spektaklio, Londonan turėjo atvykti Maskvos „Bolšoj" teatro baletas su gargarsiąja šokike Ulanova. Londoniečiai, nuo seniai smalsūs pataikūnai raudonųjų pasirodymams, galvotrūkčiais puolė prie biletų kasos, ir juos per trumpą laiką išpirko visam mėnesiui. Jų nelaimei, spektakliui visą reikalą subjaurojo nelemtos penkios Ninos skrybelaitės. Ninos draugės, nesulaukusios jos, parašė „Izvestijų" redakcijai laišką, kuriame protestuojama prieš anglų „provokaciją" Londone. Girdi, baleto dalyvės ir dalyviai bauginasi, kad ir jie gali būti tokios provokacijos aukos, ir todėl atsisaką nuo išvykos Londonan...

Skelbiama, kad londoniškis Covent Garden teatras turėsiąs apie 40.000 svarų nuostolių jei rusai iš tikrųjų neatvažiuotų. Rimtesnių laikraščių baleto žinovai rašo, kad sovietinio baleto neatvykimo priežastis ne vien baimė ir protestas dėl pavogtų skrybelaičių, bet baimė kritikos. Juo labiau, kad dar šia vasarą sovietų gastroles Paryžiuje prancūzų spauda įvertino neigiamai ir sovietinės baleto žvaigždės susilaukė aštrios ir pelnytos kritikos. Sakoma, kad Londonas yra vienas tų miestų, kur baletas yra ypatingai augštame lygyje, todėl ir sovietų kojų ir rankų aktoriams būtų sunku laimėti laurus. Bijodami tokios kritikos, sovietai griebėsi protesto ir, kad visą tai geriau užmaskavus, propagandai atsiuntė Londono uostan 80 tonų teatrinio balagano, tačiau jo neleido iškrauti, bet leido apie jį kuoplačiausiai spaudai rašyti... Žodžiu, žiūrėkite, ką mes turime, bet...

Rusų baleto žvaigždė, Galina Ulanova, jau gerokai po antros jaunystės, todėl jai būtų sunku jau vien dėl amžiaus užburti tikruosius specus. Atseit, reikėjo jieškoti išeities. Na, žinome juk kad sovietai tokiems dalykams specai: kai reikėjo apkaltinti Lietuvą, jie apkaltino ano meto mūsų vyriausybę, kad lietuviai du raudonarmiečius įkišo į kanalizacijos vamzdžius.

Kaip ten bebuvę, tačiau viso pasaulio spauda vėl plačiai komentuoja Ninos skrybėlaites ir rusų baleto „protestą". Pati Nina, esą, tebesėdinti Sovietų ambasadoje Londone ir tebelaukianti britų teismo sprendimo panaikinimo. Bolševikai neįveikia sugromuluoti, kad anglų Teismas nieko bendra neturi nei su politika, nei su vyriausybe, nei su visuomenės norais įtikti sovietams. Jei teismas būtų šališkas, jei jis panaikintų savo prendimą tik todėl, kad tai nepatinka rusams, jis jau būtų ne teismas, o tarnas ir auka „politinio spaudimo".

Spėjama, kad paskutinę minutę ruskiai „apsigalvos", ir atvažiuos, ir atvažiavę galės teisintis, kad aktoriai blogai pasirodė, nes „provokacijos" nuotaikoje...

Ottawa. Kanados vyriausybė ištrėmė antrąjį sovietų ambasados sekretorių Popovą. Rusų diplomatas užmezgęs draugystę su vienu karo aviacijos civiliniu tarnautoju, kuriam pasiūlęs 5.000 dolerių už slaptas žinias apie kanadiečių CF 105 sprausminį naikintuvą.

* * *

New Yorkas. Po karo, iš JAV į Sovietų Sąjungą grįžo tik 125 asmenys.

* * *

Norfolkas. Žąsų „eskadrilė" perkirto augštos įtampos laidus Norfolke. Dėl žąsų „neapsižiūrėjimo" Norfolko apskrities gyventojai 4 valandas sėdėjo tamsoje.

* * *

Virginija. Didžiosios Britanijos Karalienė kviečiama dalyvauti Virginijos valstybės (JAV) 325 metų įkūrimo sukaktuvių iškilmėse.

L. EUROPOS KOLEGIJA

Netoli Strasburgo, didingų medžių ir įvairių žalumynų paūksmėje, slypi Chateu Pourtales. Kadaise šioje pilyje aristokratijos gyventa; dabar jos prieglobsčiu naudojasi nemažiau privilegijuota klasė — studentai tremtiniai iš centrinės ir rytų Europos.

Laisvosios Europos Kolegija, turinti čia būstinę, savo vardu plačiai visuomenei yra žinoma, tačiau jos smulkesnę veiklą ir siekimus retai kuris pažįsta. Ši kolegija buvo įsteigta 1951 m., tikslu suteikti studentams tremtiniams galimybę gyventi bendrabutyje, ir studijuoti savoje aplinkoje Strasburgo universitete. Laikui bėgant patirtis parodė, kad tokia kolegijos santvarka netobula, todėl pernai ji buvo pertvarkyta kitokiu pagrindu. Pagal dabartinę tvarką studentai-stipendininkai, pasklidę po visą Vakarų Europą, studijuoja jų pačių pasirinktuose kraštuose bei universitetuose (tuo būdu dažnai išsprendžiant opią kalbos problemą). Tačiau, kad kolegijos studentai palaikytų bendrą sąlytį ir išsaugotų kolegijos siekimams svarbią tarptautinės sandraugos nuotaiką, jie susirenka Strasburgan šešių savaičių vasaros kursams. Šių kursų metu siekiama, kad skirtingų tautybių studentai tarpusavio sanglaudoje susipažintų vieni su kitų problemomis ir savo jaunatviško imlumo dėka prisidėtų prie jų išsprendimo.

Kursų paskaitų tikslas praplėsti kursantų visuomeninių sąvokų akiratį. Vieną svarbų paskaitų požiūrį sudaro visapusiškas komunizmo nagrinėjimas. Kursantai turėjo progos klausyti tokių žymių asmenų, kaip Douglas Hyde (buvęs „Daily Worker" redaktorius), Vassart (buvęs Prancūzijos Kompartijos generalinis sekretorius), von Mutius (neseniai grįžęs po ilgo kalinimo iš Vorkutos) ir kitų.

Su paskaitininkų pagalba stengiamasi atlikti ir konstruktyvų darbą. Siekiama, kad studentai gvildentų įvairaus pobūdžio tarptautinius klausimus ir ypatingai, kad jie įsisamonintų demokratijos dėsnius, nuo sekliai susipažindami su atskirų Vakarų Europos valstybių santvarkomis. Šiam tikslui yra kviečiami paskaitininkai ne tik skirtingų politinių pažiūrų, bet ir skirtingų tautybių. Tas suteikia klausytojams gerą nuomonių piūvį ir įgalina juos plačiau žiūrėti į klausimus. Per diskusijas ir seminarus studentai turi progos šiais klausimais asmeniškai samprotauti.

Trečiu požiūriu kursų veikla pasireiškia tautiniuose seminaruose, kurių tikslas to liau tęsti ir ūgdyti savo tautos kultūrinį pradą. Dėl skirtingų turimų išgalių ir studentų skaičiaus, ši veikla nėra visuose seminaruose vienoda. Imant lietuvių grupę, kaip pavyzdį, yra džiugu pažymėti jos augštą lygį. Kiekvienas studentas-studentė skaitė po referatą, kurio tema lietė arba mūsų tremtinius, arba pavergtą Tėvynę. (Pažymėtina, kad „Europos Lietuvyje" spausdintas straipsnis „Destalinizacija Lietuvoje" yra vienas skaitytų referatų).

Dešimčiai tautybių susibūrus po vienu stogu, iškyla kalbos problema. Kadangi proporcingai skaičiuojant dauguma studentų yra iš Prancūzijos, tad pirma oficialioji kalba yra prancūzų. Vokiečių ir anglų kalbos yra taip pat pripažintos. Nesuprantantiems kalbos kuria paskaita skaitoma, daromi šių paskaitų santraukų vertimai. Iš viso šiais metais kolegijoje buvo apie 200 studentų, kurių pusę sudarė lenkai ir vengrai. Lietuvių grupė, susidedanti iš aštuonių asmenų, buvo viena mažiausių, tačiau vadovaujama energingo madicinos studento Algimanto Narako, yra viena veikliausių.

Kolegijos dvasia puoselėjama ir kursams užsibaigus. Kur yra bent keli kolegijos studentai, ten kuriami rateliai, kurie miniatiūroje vysto kolegijos veiklą: rengiami uždari ir vieši susirinkimai su paskaitininkais, linksmi pobūviai ir t.t.

Ypatingas dėmesys yra kreipiamas į užmezgimą ryšių su vietinėmis organizacijomis, kad supažindinus jų narius su paverg tųjų tautų tragiška būkle, kad jų tarpe lai mėjus simpatijų mūsų bylai.

Alg. Šukys.

JAUNIMO KLAUSIMU

Kas šeimai yra vaikai, tas visuomenei jaunimas. Logiškai, be vaikų nėra šeimos, be jaunimo — visuomenė be ateities.

Kaip šeimoje vaikai yra lyg ir ašis, apie kurią sukasi visas jos gyvenimas, jos džiaugsmas ir rūpesčiai, taip ir visuomenės dėmesio centre turi būti jaunimas.

Šeima jaunimui yra pirmoji pakopa žengti į visuomenę. Tėvo didžiausia ambicija — būti savo vaikui draugu. Kiekvieno visuomenininko didžiausia garbė — būti jaunimo draugu. Kiekviena visuomenės organizacija turi drauge jungti į savo narių tarpą jaunimą. Tokia organizacija greta savo narių sąrašų, turi vesti ir jaunosios kartos atstovų sąrašą. Šiai savo darbo daliai kiekviena organizacija turi atkreipti ypatingą dėmesį.

Lietuvių visuomenė turi savo šventes ir šiaip atžymėtinas dienas. Reikėtų bent vieną tokią dieną skirti jaunimu pasidžiaugti visuomenės aplinkoje ir jam teikti ateičiai galimybes ir atitinkamą paramą. Jaunimas neturi vengti vyresniųjų. Neturėtų būti taip, kad jaunimas sau, o vyresnieji sau. Ir tokių reiškinių nebūtų, jei visuomenininkai būtų geresni jaunimo psichologai. Jau ir vaikas yra labai rimta būtybė. Suaugusieji dažnai daro klaidą, kalbindami vaikus tik juokais, lyg vaikas būtų nelyginant lėlė pagniaužyti. Suaugusiųjų pareiga pagelbėti jam plėsti akiratį, būti su juo drauge jo gyvenimo kryžkelėse, visomis priemonėmis remti jo žingsnius, neužmirštant, kad jaunimas — visuomenės ir tautos ateitis. Glaudžiai bendradarbiaujant, neteks kelti jaunimo ir senimo santykių klausimo, o bus vienas abiejų kartu glaudus visuomenės reikalų supratimas, bendras žygis dabartinėje veikloje ir, svarbiausiai, ateities.

J. Sakalas

Sekmadienio rimtai

J. E. KARDINOLO PIAZZOS KALBA PASAKYTA VASARIO 16 GIMNAZIJOJE 1956 RUGPJŪČIO MĖN. 28 D.

Miunchene mačiausi su brangiosios pui kiosios Lietuvių tautos vaikais — tremtiniais. Šiandien jaudinančiomis aplinkybėmis sutikote mane ir jaučiu didelį dėkingumą už tuos man pareikštus šiltus žodžius, kuriais taip gyvai išreiškėte ir šios mano kelionės, šio mano apsilankymo tikslus.

Norėčiau atsakyti visiems į mane kalbėjusiems, kurie visapusiškai pavaizdavo lietuvių padėtį Vokietijoje, tačiau tai būtų neįmanoma, todėl nuoširdi mano padėka priklauso lygiai visiems.

Maloniai išklausiau Gerb. Tėvo (Berna tonio) pranešimą apie religinį jūsų aprūpinimą, atliekamą lietuvių kunigų. Šis ir mano kelionės pagrindinis motyvas — vietoje susitikti su visais, tiek su tremtiniais, tiek su pabėgėliais ir pažiūrėti ar jų religinis aprūpinimas pilnai atitinka ypatingai jų padėčiai. Mane džiugina nemažas lietuvių kunigų būrys, kurie su dideliu uolumu ir aukos dvasia tarnauja lietuvių tremtinių Vokietijoje dvasinei gerovei bei augšto moralinio lygio išlaikymui.

Iš jūsų žodžių, iš jūsų sielų supratau jūsų skausmus, jūsų idealus, jūsų šiandieninius ir ateities troškimus.

Kaip nuolankus Romos Katalikų Bažnyčios reprezentantas, vykdąs Apaštalų Sosto ir Augščiausiojo Ganytojo man pavestus uždavinius, galiu jus užtikrinti, kad Katalikų Bažnyčia, kaip ir pats Šventasis Tėvas, kartu su jumis jaučia šį jūsų skausmą. Ir nieko kito taip nesiekia Bažnyčia, nieko kito taip netrokšta Šviesiausias Ganytojas, kaip sušvelninti šiuos kartumus ir savo maldomis bei kitomis Bažnyčiai priimtoms priemonėmis pagreitinti Lietuvos išlaisvinimą, laisvę jūsų tėvynei iš pažinti savo tikėjimą ir gyventi laisvėje ir gerovėje, nes tai yra švenčiausia teisė. Šiandien pamačiau ne vien jūsų sielų skausmą, bet supratau ir jūsų dvasios stiprybę, kuria priimate ir pakeliate šią tikrai sunkią gyvenimo dalią.

Vokiečių tauta jus, kaip svečius, ne tik draugiškai globoja, bet ir laiko broliais Kristuje. Aš manau, jog vokiečių tauta rodo jums daug supratimo ir teikia paramos.

Ypatingai turiu pasidžiaugti krikščioniškos artimo meilės darbais, karitatyvine veikla. Jungtinių Amerikos Valstybių lietuviai su nepailstamu uolumu rūpinasi jumis tremtiniais, esančiais Vokietijoje ir jūsų broliais vargstančiais tėvynėje. Ši broliška meilė tebūnie tas ryšys, jungiąs jus visus į bendras pastangas lengvinti kitiem sunkią gyvenimo naštą ir priartinti, pagreitinti išsiilgtą Lietuvos išlaisvinimo dieną.

Ponas gimnazijos direktorius savo kalboje nurodė šios jūsų institucijos tikslus, organizaciją ir jos išlaikymą. Tikrai labai džiaugiuosi lietuvių iniciatyva įkurti ir išlaikyti augšteniąją mokyklą. Ši jūsų įstaiga skirta išlaikyti jūsų dvasiai ir kultūrai, tegu visuomet formuoja jūsų jaunimą, tuos ateities reprezentantus, duodama tvirtą krikščionišką religinį auklėjimą ir ugdo tėvynės meilės dvasią bei ruošia jūsų jaunuosius ateičiai, kurios visi trokštame.

Su dideliu pasitenkinimu išklausiau evangelikų atstovo žodžio. Visos tos teorijos, visos materialistinės ideologijos, kurios siekia užgniaužti žmogaus dvasioje tikrosios, autentiškos kultūros polėkius, tuos augščiausius žmogiškosios kūrybos idealus yra tiek evangelikams, tiek ir katalikams svetimos. Ir todėl mes visi sutariame ir bendrai siekiame, kad Kristus nugalėtų visas tas tamsias jėgas, kurias galime vadinti tikrai šėtoniškomis.

Moksleivių atstovas savo kalboje nušvietė ateitininkų organizacijos, kaip Katalikiškosios Akcijos padalinio, veiklą. Ateitininkų organizacija man kelia ypatingo džiaugsmo. Ateitininkų veikla Katalikiškosios Akcijos rėmuose yra ta jėga, kuri siekia jūsų jaunimą auklėti religinėje dvasioje ir tuo būdu paruošti jį naujam istorijos tarpsniui, kurį laisva Lietuva įrašys į savo garbingus istorijos lapus.

Skautų atstovas jautriais žodžiais prašė mane maldų, kurios padėtų jūsų pastangoms, jūsų idealams pasiekti laimėjimo. Aš kasdien savo maldose prašysiu, kad Viešpats jus stiprintų šiame tremties kelyje ir laisvės saulė jums nušvisų artimiausioje ateityje.

Atneščiau jums Romos pasveikinimą, Šv. Tėvo palaiminimą. Grįždamas į amžinąjį miestą, parsinešiu tarp kitų mielų prisiminimų, gražius šios dienos įspūdžius — dienos, kurią praleidau kartu su jumis. Aš turėsiu malonią pareigą, grįžęs padaryti pranešimą Augščiausiajam Ganytojui, kuris su didžiausiu atsidėjimu seka visus gyvuosius jūsų reikalus, kad jūsų religinis gyvenimas yra gyvas ir nuoširdus, kad jis yra gaivinamas nepajudinamo tikėjimo, nesibaigiančios vilties ir gilios Kristaus meilės, kuri Lietuvių tautos istoriją nužymės naujais triumfais. Šv. Tėvas su gyvu susidomėjimu išklausys šio mano pranešimo ir pakartotinai siųs jums tėvišką palaiminimą. Augščiausias Bažnyčios Galva mane įgaliojo perduoti šio pasimatymo proga iš visos širdies iš karštos tėviškos meilės jo palaiminimą. Tai yra dovana, kurią jums atvežiau iš Romos.

Šis mūsų susitikimas pažymėtas popiežiškų ženklu ne vien dėl to, kad prieš jūsų akis tiesiai popiežiaus vėliava, bet pirmiausia, jis iškyla iš jūsų atstovų žodžių. Ir tikrai mane čia, pas jus nepaprastai džiugina jūsų gyvas patvirtinimas ir pakartotinas maldos žodžių pažadas, kad Šventasis Tėvas Pijus Dvyliktasis, kuris tvirta ranka vedą Petro laivą šių laikų audrose, ilgus metus vadovautų Katalikų Bažnyčios ir visos žmonijos gerovei.

Lietuvių tauta, kuri tėvynėje neša skaudų bolševizmo jungą ir lietuviai tremtiniai, išsklidę visam pasaulyje, yra neišardomai vieningi: vieningi mintimis, vieningi širdimi, vieningi siekimais ir savo veikla. Esu tikras, kad ir šiuo metu jūsų mintys skrieja į tolimą tėvynę, pas savuosius. Jie gi savo sieloje ilgisi jūsų. Aš tvirtai tikiu, kad vieną dieną jie ir jūs susitiksite tėvynės žemėje, vieni kitus meiliai apkabinsite ir viena širdimi, ranka rankon žengsite į naują tikrosios gerovės ateitį.

Dabar perduosiu jums Šventojo Tėvo dovaną. Tegu Kristaus Vietininko palaiminimas nužengia ant jūsų visų: kurie esate Vokietijoje, kurie išsisklaidę įvairiuose kraštuose, ar yra tėvynėje. Tenužengia šis palaiminimas ant visų Lietuvos vaikų, nešdamas tėviškos meilės paguodą. Ypatingu būdu tenužengia šis palaiminimas ir ant šios gimnazijos. Linkiu jai šviesiausios sekmės. Šiai kultūrinei institucijai labai pritinka tradicinis linkėjimas: Vivat, crescat, floreat! Taigi, gyvuokite, aukite, žydėkite jūsų asmeniškai ir jūsų brangiosios tėvynės ateičiai.

AMERIKOJE MIRĖ KAZYS KALINAUSKAS

Rugsėjo 5 d. ryte S. Bostone, mirė advokatas Kazys Kalinauskas, SLA pirmininkas, plačiai žinomas Amerikos lietuvių visuomenės veikėjas, 52 metų amžiaus. Velionis Kalinauskas gimė ir mokslus ėjo Amerikoje. 1927 metais baiges teisių fakultetą, vertėsi advokato praktika Bostone. Kurį laiką buvo prokuroro padėjėju Mass valstybėje. 1952 metais buvo išrinktas pirmininkauti Susivienijimo Lietuvių Amerikoje organizacijai.

Velionis buvo vienas nedaugelio tų Amerikoje gimusių lietuvių, kurie visa širdimi aukojosi bendriems mūsų visuomenės ir tautos reikalams.

BULGANINAS PASIILGO ŽENEVOS

Pasikalbėjime su amerikiečių žurnalistu Kingsbury Smith, Bulganinas pareiškė, kad jis pageidautų „Didžiosios Keturiukės" susitikimo: JAV, Didžiosios Britanijos, Prancūzijos ir Rusijos vyriausybių galvų. Susitikime jis pageidautų taip pat matyti Indijos ir Egipto atstovus. Tokia konferencija turėtų apsvarstyti visus aktualiuosius politinius klausimus, įskaitant Suezo problemą. Bulganinas siūlo tą pasitarimą organizuoti Ženevoje. Iki šiol nėra paskelbta, kad tokiai Bulganino idėjai pritartų jo suminėtosios valstybės. Matyt, kad dar nesezonas Vakarų vyrams skristi Ženevon.

TARP MARSO... IR VEŽIKO

IŠ ASTRONAUTŲ KONGRESO ROMOJE

(Mūsų specialaus korespondento Romoje)

Šią savaitę Romoje pasibaigė Septintasis Tarptautinis Astronautų Kongresas. To kongreso stebėtojas mums rašo, kad ten susirinkę jautėsi lyg kokiame erdvės laive dėl neįprastų ir neįtikėtinų temų aptartų diskusijose. Kongreso dalyvių užnugaryje buvo mokslo ir technikos lobynas, gi priekyje — mėnulis, planetos, išorinė erdvė ir sunkiai aprėpiama visata. Kongreso atstovai tiek diskutavo apie keliones į kitus pasaulius, kad nė vienas dalyvis nebegalėjo atskirti kur baigiasi bandymais pagrįstos galimybės ir kur prasideda laki žmogaus vaizduotė. Astronautai mielai perėjo nuo žemiškojo mastymo į tarplanetinį ir, lakios fantazijos pagauti, atsiplėšė nuo šios žemės ir nuo jos traukos realybės.

Vis dėlto reikia pripažinti, kad visa tai, kas visai neseniai buvo tik gryna fantazija — dirbtini Žemės satelitai, šiandien jau virto tikrove. Jungtinės Amerikos Valstybės ir Rusija jau 1957-58 metais tokius satelitus paleis į erdvę.

Astronautų kongresas aptarė JAV inžinierių ir mokslininkų pranešimus apie tų satelitų išmetimą į erdvę, apie instrumentus, kurie bus juose įrengti ir apie visas kitas technines problemas, susijusias su dirbtinais mėnuliais.

Įdomus ir sensacingas buvo amerikiečio pranešimas apie tai, kaip JAV karo aviacijai pavyko panaikinti 45 sekundėms žemės traukos jėgą sprausminiame lėktuve, kurio skridimas iš anksto buvo tam tikslui parengtas ir ten esantieji lakūnai nufilmuoti. Patirta, kad vienu metu palietas iš butelio vanduo laikėsi ore, lyg debesėlis 45 sekundes ir tik vėl pradėjus veikti žemės traukai, jis nukrito ant grindų. Žmonių reakcija į tokią padėtį buvo nevienoda: vieni laikėsi labai geraį ir jiems tokia būklė buvusi maloni, gi kitiems sukėsi galva ir jiems tekę „skristi Rygon"...

Kongreso dalyviai plačiau aptarė satelito paleidimą skraidyti apie mėnulį. Tai jau visai įvykdytinas projektas. Toks satelitas galės nufotografuoti mėnulį iš visų pusių ir grįžti žemėn. Aptarta kelionė į Marsą ir į Venerą. Tai būsią įvykdyta 1971 metais, kada šios abi planetos atsiras palankioje tokioms kelionėms padėtyje. Numatytoji kelionė užtruks tik vienerius metus, tačiau iš jos grįžę keleiviai patirs, kad Žemėje kalendorius rodys ne 1972 metus, bet 2012-tuosius, ir jų draugai bus senstelėję tik 40 metų... Visi tie laiko apskaičiavimai padaryti pagal Einsteino relatyvumo teoriją ir tos kelionės vyks šviesos greičio raketomis.

Nors tokios mintys ir ištraukia iš po kojų tikrovę, vis dėlto reikia sutikti, kad mokslo srityje vienos kartos svajonės dažnai virsta realybe kitos kartos metuose.

Jei po vienerių metų jau bus leidžiami aplink Žemę dirbtiniai maži satelitai su prietaisais, pranešančiais mokslininkams apie kosminių spindulių veikimą, skridimo kryptis, žemės traukos jėgą, temperatūrą ir t.t., tai nebebus stebuklo, kad po dešimties ar dvidešimties metų su milžinais kamuoliais ar raketomis neaprėpiamoje erdvėje plaukios tie, kuriems šiendien dar ir vonioje pavojinga.

Šia proga jau dabar pradedama svarstyti, kam priklausys išorinė erdvė virš Žemės. Manoma, kad trijų šimtų mylių atstume nuo žemės galės laisvai skraidyti, kam tik patinka, nepaisant keno teritorija būtų po jo kojų.

Kongrese buvo diskutuota ir Marso kolonizavimo problema, tais atvėjais, jei Žemėje mirtingajam žmogui nebūtų vietos. Atseit, galime dar sulaukti laikų, kada mums, DP, reikės ir į Marsą afidevito, nelyginant dabar į tą Ameriką...

Vienas kongreso dalyvis, užburtas mokslininkų erdvės kelionėmis, vos nepateko pa asilo traukiamu vežimu, kai kelionių ekstazėje išėjo į Romos judrią gatvę. Tik jienos trenktas nugaron atsipeikėjęs, jog dar tebesąs ašarų pakalnėje, o ne tarplanetiniame vieškelyje, apie kurio judėjimo taisykles jis buvo prisiklausęs šiame septintajame astronautų kongrese, kur ir aš buvau nuvykęs, tik ne Paukščių Keliu ir ne Grigo Ratais.

Jeronimas Grigratis

ŠEŠTASIS PERSEKIOJAMOSIOS BAŽNYČIOS KONGRESAS

įvykęs KONIGSTEINE, VOKIETIJOJE 1956 m. rugsėjo mėn. 12-16 dienomis.

Norint sekmingiau kovoti su bet kuriuo priešu yra būtina pažinti jį ir jo taktiką. Tą dėsnį tinkamai įvertino Belgijoje gimęs ir Vokietijoje įkūnijimą radęs **sąjūdis remti iš komunistinių kraštų pabėgusiems ar ištremtiems katalikams,** vokiškai vadinamas „Ostpriesterhilfe"; jis ryžosi šaukti kiekvienais metais kongresus „Kirche in Not", kuriuose nagrinėjama komunizmo problema, ypač jo santykis su krikščionybe. Pirmasis toks kongresas įvyko 1951 metais Hilversume, Olandijoje. Nuo 1952 metų šie kongresai vyksta kasmet Konigsteine, Vokietijoje ir sutraukia nuolat vis didesnį skaičių įvairių tautų dalyvių. Šiais metais kongrese dalyvavo per 400 asmenų iš 26 tautų. Suvažiavimo tarptautiškumą labai vykusiai išreiškė jo **garbės pirmininkas J. E. vysk. Sloskans** (latvis), tardamas atidarymo žodį aštuoniomis kalbomis, jų tarpe ir lietuviškai.

KONGRESO STUDIJINIAI DARBAI

1. Taikingasis Sambūvis

Paskaitą tema „Koegzistencijos klausimas" laikė **Gregorianumo universiteto Romoje profesorius dr. Gundlach S. J.** Paskaitininkas katalikų teologijos šviesoje nagrinėjo įvairias sambūvio galimybes: sambūvis žmonių tarpe, sambūvis tarp valstybių, sambūvis Bažnyčios su kokia nors žmonių bendruomene.

Sambūvis žmonių tarpe išreiškia jų dvasinę pilnybę. Jis galimas tik tada, kai žmonių sielose gyvena tarpusavio meilė, vienintelis tikras sambūvio laidas. Kai norima kalbėti apie marksistinio žmogaus sambūvį su krikščioniškuoju, pirmoje eilėje turi būti statomas klausimas, kokias dvasines vertybes jie gali pertiekti vienas kitam. **Vakarų žmogus privalo padaryti savo sąžinės sąskaitą: ką jis gali duoti komunistinio pasaulio žmogui, kokiomis sąlygomis dvasinėmis vertybėmis jis gali užpildyti materializmo padarytą tuštumą žmogaus sieloje.**

Sambūvis tarp valstybių, priešpastatant Rytai — Vakarai, tai mūsų dienų mada. Norima atsipalaiduoti nuo pasaulėžiūros ir sugyventi ūkinėje bei politinėje plotmėje. Į tokios tendencijos pavojingumą atkreipė dėmesį dabartinis popiežius Pijus XII jau 1954 metais savo kalėdinėje kalboje. Tada jis aiškiai pasakė, kad **ūkinis sambūvis be bendros dvasinės bazės yra apgavystė.** Tam pagrįsti istorije yra patiekusi pakankamai argumentų. Užtenka tik mesti žvilgsnį netolimon praeitin į nacionalinių valstybių sambūvį, savo sprendimą radusį paskutiniojo karo sunaikinimuose. Prie tų pačių pasėkų gali privesti pasaulį ir dabar madoje esantis ūkinis bei politinis sambūvis rytų su vakarais.

Sambūvis Bažnyčios su žmonių bendruomene. Bažnyčia savo prigimtimi yra įvelta į sambūvio problemą. Dabartinė žmonija siūlo Bažnyčiai būti liturginiu papuošlu ūkiškoje plotmėje koegzistuojančiai žmonijai. Tokia prasme reikia vertinti tariamąją religijos laisvę komunistiniuose kraštuose. Tačiau Bažnyčia savo užduotį supranta kitaip. Ji savo mokslu, morale ir pastoracinėmis pastangomis siekia žmonių dvasią padaryti tinkama sambūviui. Bažnyčia yra pasiruošusi sugyventi su kiekviena kultūra. Bažnyčios tikslas nėra užmesti tautoms savo išorines formas, bet pertiekti dvasią, parodyti žmogaus gyvenimo tikslą, vesti jį į išganymą. **Kai kalbama apie taikų Bažnyčios sambūvį su komunizmu, tai paliečiama negalimybių sritis. Komunizmas nėra jokia kultūra, o tik kultūros panaikinimas, nes neigia betkokį dvasinį pradą.**

Po paskaitos vykusiose diskusijose buvo iškeltas madingosios koegzistencinės propagandos pavojingumas vakarams. Tai yra komunistų išrasta formulė užmigdyti vakariečių sąmoningumui. **Kiekvienas mėginimas sugyventi su komunistais jau yra komunistų pergalė.**

II. PADĖTIS PO KRUŠČEVO PRIESSTALININĖS KALBOS

Ta tema pagrindinę paskaitą skaitė **Zuricho universiteto profesorius Franz Borkenau.** Ką toji kalba reiškė pačiam Kruščevui ir ką ji reiškė rusų vidaus politikai.

Kruščevas siekia Stalino turėtosios įtakos ir už tai jis turi nuvainikuoti Staliną. Tačiau kažin, ar toji kalba nėra kartu Kruščevo pralaimėjimo pradžia?...

Vidaus politikoj Kruščevas siekia apstatyti visas institucijas savais žmonėmis. Tai jam neblogai vyksta komunistų partijos vidaus aparate. Tačiau kur kas sunkiau sekasi policijoj, kariuomenėj ir ypač ūkio srityje.

Toliau ta pačia tema skaitė referatą **dr. P. Karvelis,** konstatuodamas, kad nėra ko laukti atoslūgio komunistų siekimuose.

Galiausiai, apie ūkinę padėtį Rusijoj po Kruščevo kalbos referavo **konsulas Hans Jonas,** iš Bad Homburgo.

III. PSICHOLOGINIAI KOMUNISTŲ KOVOS METODAI

Antrosios dienos paskaitų ciklą pradėjo **Gento (Belgijoj) universiteto profesorius Peeters.** Jis nepaprastai gyvai ir įdomiai perduotoje paskaitoje negrinėjo psichologinius komunismo kovos metodus. Pirmiausiai konstatavo, kad vakarų silpnumas glūdi ne nuomonių įvairume, bet tame, kad daugumas vakariečių iš viso neturi savo nuomonės, nei nesupranta komunizmo bei jo siekių. Tuo tarpu komunizmas labai gerai žino, ko jie siekia. Tarpe komunistinių metodų prelegentas ypač iškėlė komunistų aktingumą. Ten kiekvienas narys yra kam nors užangažuotas, turi savo uždavinį. Taip pat ir masės be pertraukos yra užimtos: susirinkimai, pasitarimai, demonstracijos. Nuolatos kas nors organizuojama, neleidžiama žmonėms atsikvėpti ir pagalvoti. Toliau atkreipė dėmesį į žinomąją komunistų taktiką nepasisekimuose. Visada surandama kaltininkas, geriau sakant, atgailos ožys, ir jis nubaudžiamas. Didžiausiu komunistiniu atgailos ožiu dabar yra tapęs Stalinas. Prof. Peeters iškėlė reikalą visiems vakariečiams surasti tarptautinę plotmę dvasiniam bendradarbiavimui. **„Mums reikia dvasinės tautų sąjungos"** — pareiškė jis. Labai originaliai siūlė vakariečiams specialistams bendromis jėgomis sudaryti komunistinių klaidų bei melų rinkinį, kuris būtų prieinamas visiems ir kur būtų galima rasti tikros medžiagos kiekvienams norinčiam pažinti komunimą.

Bus daugiau

Europos Lietuviu Kronika

LONDONAS

DBLS KONFERENCIJA

Trečioji DBLS Konferencija įvyks Lietuvių Sodyboje šių metų spalio 13-14 dienomis. Pradžia šeštadienį, 3 val. p.p. ir pabaiga sekmadienį, 1 val. p.p.

Šių metų konferencijos tema yra: **Lietuva naujosios stovietų politikos taktikos akivaizdoje.** Dienotvarkė ir kitos informacijos bus paskelbtos vėliau. Skyrių valdybos ir kiti Sąjungos nariai yra kviečiami Konferencijoje dalyvauti.

DBLS Valdyba

MIRĖ VINCAS KALAKAUSKAS

Redakciją pasiekė liūdna žinia apie mirtį mūsų tautiečio, DBLS nario, Vinco Kalakausko, kurį pažinojo daugelis Londono lietuvių. A†A V. Kalakauskas jau ilgesnį laiką negalavęs. Velionis anksčiau yra nemažai pasidarbavęs DBLS Centriniame skyriuje. Paskutiniuoju laiku jo nervai buvo visai pakrikę.

NEMAŽAI ATSISKAITĖ

„Europos Lietuvio" skaitytojai, atsiliepdami į pasiųstus laiškelius, sąžiningai atsiskaito už siunčiamą laikraštį. Tik nedidelė dalis vis dar neatsiliepė ir neatsiskaitė už gaunamą savaitraštį. Spalio 1 d. jiems bus laikraščio siuntimas sulaikytas. Skaudu, kad tokie skaitytojai neprisirengė nė laiškelio parašyti administracijai, kad laikraštis būtų siunčiamas ir toliau, juo labiau, kad 9 mėnesius jis kas savaitę lankė tokį skaitytoją.

JŪRININKO PALIKIMAS

Rugsėjo 18 d. ligoninėje mirė Kurt MIZKUS, lietuvis — jūreivis, plaukiojęs Norvegijos laivais. Gimęs 1917 m. balandžio 12 d. Anglijon atvykęs 1947 metais.

Velionis paliko turto. Giminės prašomi atsiliepti DBLS-gos Centrui, 1-2, Ladbroke Gardens, London. W. 11.

VAGYS LIETUVIŲ NAMUOSE

Pereitos savaitės penktadienį, pietų pertraukos metu, į Lietuvių Namus įselino nežinomi vagys, išsinešdami iš svečių kambario p. Kaniausko akordeoną, o iš Redakcijos kambario ant stalo paliktą redaktoriaus amžinąją plunksną. Byla perduota policijai.

SAULĖ LONDONE

Nepaprastai gražios ir saulėtos rugsėjo pabaigos dienos, stebino šios salos gyventojus. Londono gatvėse pirmą kartą šiais metais moterys ir vyrai pasirodė išsilukšt tenę iš megstukų ir šverkų. Pereitą šeštadienį, nors metereologai pranašavo lietų, šimtai tūkstančių londoniečių spruko iš miesto į pajūrius. Plentuose buvo tokia kamšatis, kad vienu metu automobiliai per valandą tenuvažiuodavę 200 yardų.

Tomis pat dienomis Maskvos radias pranešė, kad Rusijoje iškritęs pirmas sniegas, atneštas žvarbaus šiaurės Ašigalio vėjo.

JAUNAME MIESTE - JAUNOS JĖGOS

Corby — ateities miestas, besikūriantis laukuose. Didžioji dalis pastatų naujutėliai: daugelio gyvenamų namų langų stiklai dar neužtepti baltomis dėmėmis: ten laukiama naujų gyventojų. Net ir vienguose šio naujo miesto gyventojas turi atskirą, vienguingišką butelį, su virtuvėle, atskira vonia, svečiams kambariu... Šeimas turintieji, gyvena atskiruose namuose, kuriuos supa gėlių darželiai priekyje, o pro valgomoje ir virtuvės langus matai erdvų žemės plotą, su pamidorų kelmais, bulvių ir burokėlių lysvėmis, jaunų obelaičių ir kitokių vaismedžių darugytėje.

Tik vakare, kai sutemsta vienoje miesto dalyj švyti plati, raudonuojanti pašvaistė: ten milžiniškas fabrikas, nesustojąs nė dieną, nė naktį. Ten daugumas lietuvių pelnosi sau duoną kasdieninę, ten pamainose dirba 10.000 darbininkų, to naujojo miesto gyventojų.

Plačių gatvių ir naujų pastatų gyventojai, atrodo, „naujesni", šviežesni. Gal todėl, kad jie gyvena laukuose, gal todėl, kad ten šeimininkės pačios raugigna agurkus, pačios kepa lietuvišką duoną, rėkutėse palikdamos raugėlio kitam kartui, ki tam svečiui nebuvėliui... o svetį corbiečiai priimti moka, gal todėl, kad pas juos ir vietos erdviau, ir laukai čia pat, ir duona savoj krosnelėj kepta, ir vaikai, čia gimę, kalba suprantama kalba. Ot, ten, tame Corby, kažkaip kitaip, kažkaip jautiesi arčiau viso to, ko seniai mes netekome, ko visi išsiilgome...

Salėn susirenka jų nedaug. Nedaug jų ten ir iš viso yra. Ir toji salė, lyg tyčia jiems pastatyta: maža, švari, šviesi, šilta ir jauki. Net ir baro arti nėra. Kitaip, negu įprasta.

Minėjiman, Rugsėjo 8-sios proga, susirenka apie 50 dūšelių, įskaitant svečius iš Londono, kaimynus iš Ketteringo, Northamtono ir jaunimą, kurį išsibėgiojusį po pievas, sušaukia minėjiman šventės rengėjai.

Išklausoma skyriaus pirmininko žodžio, svečių sveikinimus, specialiai corbiečiams Lietuvos Ministerio B.K. Balučio paskaitos. Po trumpos meninės dalies iš „kalbančios dėžės", užuolaidoms prasiskleidus, žiūrovams pasirodo Corby atžalynas, kurių vyriausias aktorius, tikriausiai neperžengęs tuzino metų. Jie ir deklamuoja, ir dainuoja, ir vaidina, ir šoka, ir jų iš viso vienu daugiau, už pusę tuzino!

Ir kai matai tuos geltonsnapius scenoje, nejučiomis kyla mintys, kodėl gi tik Corbyje jaunieji lietuviai gali pasirodyti programose? Kodėl tik ten suaugusieji žino, kad mes, barzdočiai lietuviai, nenutautėsime, jei šiam tikslui nedėsime specialių pastangų... Matyt, Corby lietuvių vaikų tėvai taip nori, nes tik nuo tėvų priklauso parengimuose į sceną užkelti aštuonmetį aktorių, užuot pačiam lipus... Corby pasirinktas kelias yra teisingas ir visoms kolonijoms sektinas. Neprasminga rašyti tokių pasirodymų įvertinimo, lygiai kaip tuščiažodžiavimas yra recenzuoti mūsų suaugusiųjų aktorių pasirodymus, tarsi jie iš to pelnytųsi sau duoną, tarsi jie būtų teatrinio užkulisio intrigų aukos dėl vienokios ar kitokios recenzijos... Tie, kurie šį darbą dirba, tikriausiai, ne dėl recenzijų ir ne dėl madon įėjusių per laikraščius skelbimų vieni kitiems padėką, kad tautietis sutiko atvykti į Tautos Šventės minėjimą, kad prelegentas „teikėsi" paskaityti vieną ar kitą progą paskaitėlę, tarti susirinkusiems žodį.

Nėra trobos be dūmų, nėra ir mūsų lietuviškų kolonijų, kur, vadinamas visuomeninis darbas, būtų tyras, it tas ryto rasos lašelis. Corby, kaip ir kitos kolonijos, turi savo rūpesčius. Ir čia žmonės ne iš molio drėbti: turi tremties išderintus nervus, išbujojusią ambiciją ir visam „svietui" veikiančią opoziciją. Vieniems skyriaus valdyba nepatinka, kad joje, atitrūkdamos nuo kasdieninio darbo, plušta darbščios lietuvių corbiečių moterys, kitiems, kad reikia naujos sistemos ir naujų įstatų balsavimams pravesti, tretiems skaudu, kad už duoną, akmuo tekęs, ketvirtam vėl nemigo naktys, kad tos pat nedalios draugo, buvo apkalbėtos ir išjuodintas, it tas kaminkrėtys, tuo tarpu sieloje pas jį tokia pat šviesa, tokie geri norai ir užsimojimai, kaip ir pas jo artimąjį. Ir nenuostabu, nes mes, žmonės, tokie buvume nuo Adomo nuodėmės, tokie esame, ir tokie būsime visur ir visada. Corby kolonijoje tos „nuodėmės" įžiūrimos tik per padidinamąjį stiklą, jos tik mažytės dulkelės tų lietuvių bendroje veikloje, kurie dar nepamiršo, kuo jie yra, ir kuo nori būti, nepaisydami kalbų ir apkalbėlių, ir neimdami pavyzdžių iš tų, kuriems nebėra nei Tautos šventės, nei Motinos Dienos, nes jiems išbluko viskas, kas šventa, gražu ir sava.

Necorbietis

LIBERALŲ INTERNACIONALO KONGRESAS STREZOJE

S. ŽYMANTAS

Suteikta, nors ir dalinė LNF parama, leido lietuvių liberalų atstovams dalyvauti šių metų rugsėjo 12-16 Strezoje, Italijoje, įvykusiame viešame Liberalų Internacionalo Tarybos posėdyje, faktinai kongrese. Be manęs, lietuvius liberalus atstovavo Valteris Banaitis. Lenkų liberalams atstovavo Dr. B. Karvecka ir Dr. B. Nawrocki, latviams — iš Stocholmo atvykęs gen. W. Tepfers, rumunams — buvęs užsienio reikalų ministeris G. Gafencu. Beto stebėtojais dalyvavo Pavergtųjų Europos Tautų Seimo atstovas buvęs Čekoslovakijos užsienio prekybos ministeris H. Ripka ir Centro ir Rytų Europos liberalų demokratų sąjungos JAV vyk. komiteto pirmininkas Dr. S. Olszewski. Viso šiame kongrese dalyvavo 17 valstybių liberalų atstovų, dalyvių skaičius viršijo 150. Kongrese dalyvavo visa eilė žymių vakarų valstybių vyrų: britų liberalų partijos pirmininko e.p. L. Behrens, Liberalų Internacionalo vice-pirmininkas Sir Andrew NacFadyean, Italijos užsienio reikalų vice-ministeris V. Badini-Confalonieri, finansų vice-ministeris A. Bozzi, pramonės ir prekybos ministeris G. Corteze, žemės ii miškų ūkio vice-ministeris A. Capua, Europos Plieno ir Anglies Bendruomenės prezidentas, buvęs Prancūzijos premjeras, Liberalų Internacionalo vice - prezidentas, Rene Mayer, buvęs Danijos ministeris, Europos Tarybos ekonominės komisijos pirmininkas, P. Federspiel, Prancūzijos užsienio reikalų valstybės sekretorius M. Faure, buvęs ministeris R. Pleven, Hamburgo burmistras E. Engelhard, V. Vokietijos federalinis ministeris H. Schafer ir visa eilė kitų, jų tarpe Liberalų Internacionalo vadovybė: jo prezidentas belgų senatorius R. Motz, vice-prezidentai: „Frankfurter Illustrierte" leidėjas H. Kluthe, šveicarų „Neue Zurcher Zietung" vyr. redaktorius ir šveicarų parlamento užsienio komisijos pirmininkas Dr. W. Bretscher.

Prieš viešą Tarybos posėdį — kongresą įvyko Liberalų Internacionalo vyk. komiteto posėdis, kuriame kartu su Dr. B. Karvecka atstovavome Egzilų Liberalų Komitetą. Užbaigame pačios Tarybos posėdyje Egzilų Liberalų Komiteto vardu man teko padaryti pranešimą apie egzilų liberalų veiklą ir trumpai pareikšti jų nuomonę dėl dabartinės rytų ir vakarų santykių būklės.

Rytų ir vakarų santykių rezoliucijos redakcinėje komisijoje iš egzilų liberalų pusės dalyvavo G. Gafencu, Dr. B. Karvecka ir aš. Be to, egzilai liberalai turėjo savo atskirą posėdį, o taip pat įvyko pasitarimai, PET Seimo atstovui H. Ripkai dalyvaujant, dėl liberalų egzilų Europoje ir Amerikoje darbo ir veiklos apjungimo, kurie pasibaigė preliminariniu susitarimu dėl glaudaus bendradarbiavimo nustatymo ir bendro darbo ir atstovavimo Liberalų Internacionale ir Pevergtųjų Europos Tautų Seime. Pasiektą susitarimą Tarybos posėdžiui pranešė H. Ripka.

Šis 9 Liberalų Internacionalo viešas Tarybos posėdis svarstė šiuos du pagrindinius klausimus: dabartinę rytų ir vakarų santykių būklę ir Suezo kanalo krizę. Abiem klausimais buvo priimtos rezoliucijos.

Suezo kanalo krizė neabejotinai turėjo įtakos Liberalų Internacionalo pareikštam nusistatymui. Nebuvo jokio nuomonių skirtumo dėl dabartinių rytų ir vakarų santykių ir sovietų laikysenos įvertinimo. Tuo klausimu priimtoji rezoliucija priminė, kad nei viena problemų, kuri galėtų sudaryti pagrindą tikriau taikingam sugyvenimui iki šiol nebuvo išspręsta. Rezoliucija išvardiino šias problemas: Vokietijos suvienijimas, sovietų pavergtų tautų išlaisvinimas ir atstatymas asmens laisvės pačioje Rusijoje. Savo rezoliucijoje Liberalų Internacionalas atkreipė dėmesį į tą ryškų prieštaravimą tarp sovietų varomos akcijos Azijos ir Arabų kraštuose tautinės nepriklausomybės priedanga ir pačios Sovietų Sąjungos atsisakymo grąžinti nepriklausomybę Centro ir Rytų Europos tautoms.

Įdomu, kad britų liberalų partijos e. pirmininko pareigas L. Baehrens savo kalboje svarstė kelius sovietų pavergtoms tautoms išlaisvinti. Liberalų Internacianalo prezidentas R. Motz rado reikalinga priminti, kad taika negali būti perkama kitų tautų laisve. Visų liberalų egzilų vardu kalbėjęs buvęs Rumunijos užsienio reikalų ministeris G. Gafencu nurodė, kad reikia siekti pavergtų tautų išlaisvinimo ir nesitenkinti kalbomis apie sovietų režimo liberalizacija, kurios tėra dūmų uotimas į akis. Žymus britų liberalų veikėjas Sir Andrew MacFadyean savo kalboje nurodė, kad yra būtina siekti Europos suvienijimo, pabrėždamas, kad visos tautos yra lygios ir visos turi paklusti tarptautinei teisei. Jis nurodė, kad sovietų vedama ekonominė konkurencija su vakarais faktinai yra jų vedamas ekonominis karas prieš vakarus, kuriame jie naudoja subversyvinius metodus. Visų buvo konstatuota, kad sovietai sudaro grėsmę laisvajam pasauliui. Tai grėsmei atremti reikalinga galimai didesnė vakarų vienybė, pir moje eilėje Europos suvienijimas, yra reikalinga visų Europos tautų laisvė, kad ir sovietų pavergtos tautos galėtų įsijungti į laisvos Europos tautų bendruomenę. Daugelis kalbėtojų, jų tarpe britų liberalų atstovė Manuela Sykes, Italijos užsienio reikalų vice-ministeris Badini-Confalonieri ir kiti nurodė, kad liberalizmas yra alternatyva ir atsakymas komunizmui. Reikia siekti įgyvendinimo visame pasaulyje laisvos visuomenės, kuri būtų pagris ta kiekvieno asmens laisve, asmenine kiekvieno piliečio atsakomybe ir socialiniu teisingumu, nurodė Liberalu Internacionalo prezidentas belgų senatorius R. Motz. G. Gafencu pastebėjo, kad tol, kol sovietuose žmogus nebus pripažintas galutiniu tikslu, kol jis tebus laikomas valstybės priemone, kol jo gyvenimas ir jo mintys bus aukojamos valstybei, tol nebus galima pasiekti tikrų veiksmingų garantijų asmens teisėms ir laisvėms užtikrinti.

Vakariečių liberalų nusistatymas dėl rytų ir vakarų santykių buvo toks aiškus ir tvirtas, kad egzilams liberalams nebuvo reikalo intervenuoti. Faktinai egzilai liberalai ateityje turėtų stoti su gerai apgalvotais, realiais ir konstruktyviais pasiūlymais, kokiomis priemonėmis vakarai turėtų vesti tebevykstantį šaltą karą su sovietiniu pasauliu, kad jis būtų vakarų laimėtas ir kad sovietų pavergtos tautos galėtų atgauti savo laisvę ir nepriklausomybę.

Labai įdomios buvo diskusijos Suezo kanalo krizės klausimu. Pasiektam nusistatymui turėjo įtakos egzilų liberalų pažiūra, kuri buvo aptarta atskirame egzilų liberalų posėdyje. Tame posėdyje lietuvių liberalų atstovas V. Banaitis teisingai atkreipė dėmesį į tai, kad keliai Suezo kanalo krizei išspręsti neturi pažeisti tautų teisės į laisvę ir nepriklausomybę. V. Banaitis teisingai pastebėjo, kokią įtaką gali turėti vienoks ar kitoks vakarų nusistatymas, turint galvoje sovietinę propagandą, sovietų pavergtoms tautoms, kurios pačios siekia atgauti savo nepriklausomybę.

Liberalų Internacianalo tuo klausimu pasiektas nusistatymas ir priimta rezoliucija yra reikšminga. Į tai atkreipė dėmesį ir „Manchester Guardian" rugsėjo 17 dienos Karel Norsky tilpęs straipsnis, o taip pat rugsėjo 22 dienos „Economist" tilpęs Liberalų Internacionalo prieito nusistatymo komentaras.

Liberalų Internacionalas pabrėžė nepažeidžiamą liberalinį principą — kiekvienos tautos teisę į emancipaciją ir nepriklausomybę. Tačiau jis konstatavo, kad tas principas negali būti naudojamas įvesti tuose kraštuose totalitarinę santvarką. Laisvė negali būti naudojama pačiai laisvei griauti. Iš kitos pusės, Liberalų Internacionalas konstatavo, kad dabartiniame pasaulyje tautos priklauso viena kitos ir tautinis solidarumas reikalauja iš jų laisvai sutikti su suverenumo apribojimu. Tuos principus turėdamas galvoje suinteresuotos Suezo kanalo krizėje šalys turi ieškoti taikaus tos krizės išsprendimo.

Įvykęs Liberalų Internacionalo Tarybos osėdis Strezoje dar kartą įrodė, kaip naudinga yra egzilams drauge su vakariečiais dalyvauti bendroje tarptautinėje organizacijoje, reiškiantis joje su taktu ir saiku, pozityviai ir konstruktyviai.

MANCHESTERIS

PAMALDOS

Pamaldos Manchesteryje (Notro Dame Convent, Brignor St., M-c 8) bus kaip ir visuomet pirmą mėnesio sekmadienį 10.30 val. ryto.

Spalio 7 d. išpažinčių klausys ir pamaldas laikys svečias kun. A. Geryba B.D.

„RAMOVIEČIŲ" DĖMESIUI

Š.m. spalio mėn. 7 dieną, 4 val. po pietų, Manchesteryje, Lietuvių Socialinio Klubo patalpose šaukiamas Lietuvių Sąjungos „Ramovė", Manchesterio skyriaus metinis narių susirinkimas.

Darbų tvarkoje numatyta rinkti naują valdybą ir nustatyti ateinančių metu veiklos gaires.

Susirinkime prašome dalyvauti visus „ramoviečius" ir svečius prijaučiančius mūsų organizacijai ir besidominčius jos veikla.

Lietuvių S-ga „Ramovė"
Manchesterio skyrius.

Lietuvių Sąjungos „Romovė" Manchesterio skyrius š.m. rugsėjo mėn. 29 dieną 5 val p.p.. Lietuvių Socialinio Klubo patalpose rugsėjo 8- tosios Tautos Šventės — minėjimą.

Per minėjimą paskaita skaitys p. A. Šukys. Programoje dalyvaus Manchesterio jaunimas ir vaikų darželio jaunieji lietuviukai — lietuvaitės vadovaujami p. B. Končienės.

Manchesterio ir apylinkės lietuviai maloniai kviečiami atlikti savo tautinę pareigą ir minėjime gausiai dalyvauti.

Po programos bus šokiai, grojant parinktam puikiam orkestrui ir veiks gerai aprūpintas bufetas.

WOLVERHAMPTON

DĖMESIO!

Į Wolverhamptoną atvyksta „BUBULIS ir DUNDULIS

Š.m. spalio mėn. 6 d. (šeštadienį) Wolverhamptone įvyks **London'į Meno Sambūrio „Vaidila"** gastrolė. Bus suvaidinta **A. Rūko** 3-jų veiksmų linksmas nutikimas.

BUBULIS ir DUNDULIS

Vaidinimas įvyks Whitmore Secondary Modern School salėje, Hordern Road entrancs.

Vaidinimo pradžia punktualiai 6 val. p.p.. Pasivėlinę į salę bus įleidžiami tik pertraukos metu.

Whitmore Secondary Modern School pasiekiama iš miesto centro troleibusais Nr. 7 ir 2 ir autobusais Nr. 14, 15 ir 34.

Wolverhamptono ir apylinkių lietuviai maloniai kviečiami į vaidinimą atvykti. Artimiausi DBLS Skyriai kviečiami surengti ekskursijas.

Po vaidinimo bus šokiai. Šokiams gros džazas.

DBLS-os Wolverhamptono Skyriaus Valdyba

VILNIAUS MINĖJIMAS

Spalio 6 d. Parapijos salėje
Londono LAS Skyrius rengia

VILNIAUS DIENOS MINĖJIMĄ

Programoje: paskaita, meninė dalis ir šokiai.

Pradžia 7 val. 30 min.

Kviečiame visus atsilankyti!

Š.m. spalio mėn. 6 d., Lietuvių Klube,
1-2 Ladbroke Gardens, W.11
rengiamas

ŠOKIŲ VAKARAS

Vakaro pradžia 7 val. Vakaro programoje:
linksmas pasišokimas. Įėjimas 3 šilingai

Siuntinėliai Lietuvon

SILNČIA LIETUVIŲ BENDROVĖ

Įvairios medžiagos, avalynė, vaistai ir maistas. Geriausias patarnavimas. Garantuotas siuntinėlių pristatymas.
Rašyti šiuo adresu:

★ **BALTIC STORES** ★

148 RIDLEY ROAD LONDON E. 8

Telf. C.L.I. 0572

SIUNTINĖLIAI Į VISĄ PASAULĮ

SIUNTINĖLIAI Į VISĄ PASAULĮ

Vilnonės medžiagos, įvairių rūšių oda, megstiniai, vilnos ir šilko skaros, avalynė, vaistai, maistas
10 metų patyrmas ir nusavi turtingi sandėliai garantuoja geriausį patarnavimą jūsų giminėms ir draugams krašte.

Garantuotas siuntinėlių pristatymas

DIDŽIAUSI SIUNTINĖLIŲ NAMAI EUROPOJE

TAZAB & CO. LTD.

Tazab House, 22 Roland Gardens, London, S.W.7, England

SIUNTINĖLIAI Į VISĄ PASAULĮ

SIUNTINĖLIAI Į VISĄ PASAULĮ

PLUNKSNAGRAUŽIO UŽRAŠAI

Nepaslaptis, kad mūsų jaunimas dalyvauja visoje visuomeninėje veikloje. Ypač skautai, berengdami vasaros stovyklas. Tos stovyklos garsios ne tik čia, Anglijoje, Vokietijoje, bet taip pat ir „piknikų" krašte — Amerikoje. Šią vasarą viena stambesnių skautų stovyklų buvo surengta So. Woodstock, Conn, ir ji pasivadinusi dviems vardais: Nerles — mergaičių. Nemuno — berniukų. Viskas buvo sklandžiai, kaip ir dera broliams ir sesėms, kol atėjo atsisveikinimo vakaras — paskutinis laužas, į kurį prigūžėjo tėvai su draugais mamytės su draugėmis, pažiūrėti skautų ir skaučių šventės prie laužo. Deja, pasirodymas neįvyko: skautai sustreikavo. Priežastis — stovyklos vadovybė neleido prie laužo susėsti mišrioje draugystėje broliukams su sesutėmis. Dienos įsakymas skelbė, kad mergaitės turinčios sėdėti vienoje laužo pusėje, o berniukai kitoje. Tokį „drąstišką" įsakymą skautai ir skautės su boikotavo, ir nesusirinko prie atsisveikinimo laužo. Netikros žinos mane pasiekė, kad 300 broliukų ir sesučių atsisveikino prie specialiai suorganizuoto laužo, kur gražiai pasirodė su „tautiniais rockais"...

* * *

Jau dabar paaiškėjo, kad tarp tų 50.000 baletomanų, nakvojusių Covent Garden turgavietėje, buvo ne vienas ir lietuvis, užsimiršęs rusiško raugo kvapą ir būtinai užsigeidęs pamatyti „bolšoj gopak", kurį anuomet Chruščiovas išpildė Stalino įsakomas. Taigi toks tautietis, (žinoma, jis būtų neprisipažinęs, jei ne tos Ninos skrybėlaitės), šeštadienio popiečiu man ir sako:

— Jei nori, galiu pačiam duoti biletą į rusų baletą, bet tu man duok biletą į Bubulį ir Dundulį, kuris pasirodys Wolverhamptone...

— Tai kodėl gi pats neatėjai į Bubulio ir Dundulio pasirodymą Londone?

— Matai, tą naktį aš buvau eilutėje prie tų Covent Gardeno biletų, kuriuos įsigijau atklupėjęs 48 valandas.

Biletais pasikeitėm, bet bauginuos, kad šis tautietis gali dar mainus atšaukti, jei tik pavyks anglam išmainyti Niną Panomeravą į Galiną Ulanovą, nes kol Maskvon negrįš Nina, Londonan negalės atvykti Galina.

Mano, (ir visų rimtesnių britų korespondentų), nuomone, kad Kremlius išleis šokėjus Londonan tik ta sąlyga, jei britų teismas nusiims skrybėlę prieš Ninos C and A modelio skrybėlaites. Jei šito neįvyks, anas tautietis pamatys Wolverhamptone Bubulį ir Dundulį, o aš turėsiu atstovauti eilutėje prie kasos, kuri tą dieną išmokės „nelaimingiausiems pasaulyje žmonėms" 40.000 svarų.

* * *

Žmogaus ir tautos laimės ir nelaimės turi tarpusavio ryšį. Vienas anglų savaitraščio skaitytojas, kalbėdamas apie salos gyventojus ištikusias nelaimes, sako, kad paskutiniosios keturios didžiosios nelaimės yra surištos keturių žodžių galūnėmis. Pirmoji nelaimė buvusi Burų karas, ir ją suteikęs KRUGER, antrąją atnešęs Pirmojo Karo metu — KAISER, trečiąją Antrojo Pasaulinio Karo metu — HITLER ir paskutiniąją Nilo diktatorius NASSER. Pažymima, kad visi šie keturi nelaimę nešą vardai turi po šešias raides. Gaila, kad šis skaitytojas užmiršo visų nelaimių nelaimę, taip pat šešiaraidę, kurią anglai vadino STALIN ir kurią pakeitė taip pat šešiaraidė nelaimė NIKITA.

* * *

„Europos Lietuvio" Administracijai vienas skaitytojas, gavęs pranešimą, kuriame prašoma atsiskaityti už siunčiamą jam laikraštį atsakė labai gražia rašysena: ...Sumokėti negaliu ir prašau laikraščio siuntimą sulaikyti, kadangi neseniai pirkau automobilį už 675 svarus ir, galite suprasti, pasidariau šiek tiek skolų, ryšium su šiuo pirkiniu"...

Administracija laikraštį jam siųs nemokamai,, kaip „ligoniui"...

Dažnai Londono gatvėmis tenka man važiuoti autobusu Nr. 88. Kai tik šią skaitliną pamatau, tuoj man prisimena Suezas ir toji sutartis iš 1888 metų, kurią Nasseras sulaužė 12 metų anksčiau, negu ji būtų išsekusi. Po dvylikos metų ši sutartis nebegaliuotų ir Suezas pereitų visiškon Egipto žinion.

Markizas Salisbury, kalbėdamas Lordų Rūmuose, ilgai aiškino atstovams apie sutarčių „šventumą", teisę, aštriai pasmerkęs Nasserą už tokios „šventos" sutarties laužžymą. Ne tik jis, bet visa prancūzų ir britų spauda, jau kuris laikas šaukiasi „dangaus kerštо", ilguose straipsniuose išvedžiojama apie teisingumą, humaniškumą, tarptautinę teisę, politiką, pinigus ir moralę. Visiems vakarų humanistams atbudo sąžinė, visi jie pasmerkė sutarties laužytoją ir barbariškumą, lyg tai būtų pati pirmoji nuodėmė šiame amžiuje! Vakariečių „humaniškumas" ir graudūs verksmai pabudo tik dabar, kai tvojo jiems per pinigų terbą. Tie humanistai ramiai snūduriavo paplūdimiuose, kai Kremlius bestiališkai laužė sutartį po sutarties, užgrobdamas pusę Europos ir pasaulyje nebuvusiu žiaurumu žudė nekaltsu žmones. Tada nei prancūzų, nei anglų spauda nerašė apie šventų sutarčių laužymą, neliejo ašarų, nes trumparegiškoje savo politikoje nenumatė, kad tas pats Kremlius atims jiems ir Suezą. Ir šiandien jie blaškosi it avių gauja, nesusigaudydami, kas iš tikrųjų atėmė jiems kanalą, kur didžiosios piktybės šaknis. Kanalą vakariečiams atėmė tas, kas atėmė 1940 metais Lietuvai ir kitoms Pabaltijo valstybėms laisvę, sulaužydamas šventąsias sutartis. Kanalu naudosis ne tas, kas turės kišenėje bevertį sutartėlės popiergalį, bet tas, kieno ten bus ginkluotas kareivis.

Perdavimas subankrutavusiai Saugumo Tarybai kanalo bylos, reikia laikyti, kad dar kartą anglai ir prancūzai prieš Kremlių iškėlė baltą vėliavą.

* * *

Vienam Londono lietuviui įgriso iš rytų Berlyno siunčiamas rusiškasis laikraštis „Už sugrįžimą į Tėvynę". Jis perbraukęs savo pavardę ir adresą, aiškiai užrašė „Return to Five HATS Country". (Grąžinti į penkių skrybėlaičių Kraštą — Rusiją). Atrodo, kad šis lietuvis daugiau nebegaus „kvietimų grįžti į plačiąją tėvynę". Kai kurie tautiečiai, gavę lietuvių raidėmis rusiškąjį šlamštą, peradresavo taip: Nikita Chruščiovas, Kremlius, Maskva. Pasirodė, kad toks grąžinimas jiems gelbėjo ir nemokama ir neprašoma prenumerata jiems buvo nutraukta.

DU ŠIO KRAŠTO BIČIULIAI — NASSERAS IR NINA

Toks tokią atpažino — Ir „for a cup of tea" pavadino...

GREITAI PATIKIMAI PIGIAI

su tikra pristatymo garantija

P. & B. SUPPLY CENTRE LTD.

8A THURLOE PLACE, LONDON S.W.7, ENGLAND

eksporto firma, turinti 10 metų patyrimą

išsiunčia siuntinius į Lietuvą

RAŠYTI LIETUVIŠKAI!

NAUJAS DBLS GARBĖS NARYS

STOKE on TRENT

„Aš norėčiau prikelti
nors vieną senelį iš kapų
milžinų...

Maironis.

DBLS GARBĖS NARYS

Kiekviena karta perduoda ateinančiai kartai savo patyrimą, tradicijas ir visas gerąsias puses. Be praeities mūsų viltis, jaunimas, būtų be istorijos, be pagrindo. Todėl, rūpindamiesi ateitimi, turime neužmiršti ir praeities — mūsų garbingų senesniosios kartos atstovų.

Stoke on Trent'o skyriaus nariai pasku tiniame visuotinajame susirinkime nutarė pagerbti savo seniausiąjį narį, kaip atstovą tos kartos, kurį mums įkvėpė atkaklumą kovoti už laisvę, kuri įrodė ką su pasiryžimu galima atsiekti. Tie, kurie mums iškovojo nepriklausomybę, kaip tik ir yra šiandien jau senosios kartos atstovai. Jie nešė mūsų lietuviškąją vėliavą augštai iškėlę pačiais sunkiausiais laikais. Jie mokėjo organizuotis ir išlaikyti lietuviškumą caro priespaudos metais.

Turėdami visą tai galvoje, DBLS Valdybai sutikus, Stoke on Trent skyrius nusprendė išrinkti savo Garbės Nariu pensininką p. Vl. Puškariovą.

Vladas Puškariovas gimė 1885 metais, sausio mėn. 15 d., Zarasuose. Mokėsi Mintaujoje ir po to stojo į karo mokyklą. Didžiajame kare buvo pakeltas iki kapitono laipsnio ir apdovanotas pačiais augščiausiais to laiko kariškais ordenais už narsumą.

Karui pasibaigus, p. Puškariovas grįžo Lietuvon ir baigė Panevėžio Mišku Mokyklą. Augindamas, saugodamas ir mylėdamas Lietuvos girias, tarnavo joms nuo 1922 iki 1944 metų, miškų urėdo pareigose. Lietuvoje priklausė Šaulių Sąjungai, Vilkijos skyriui. P. Puškariovą visi myli ir gerbia, kaip nepaprastai malonų, simpatišką, garbingą ir tikrai reprezentatyvų mūsų senosios kartos atstovą. **A-čius**

SOVIETINIS „POOLIS".

Netikėtai Maskvą ir visą Sovietų Sąjungą sukrėtė „kapitalistinė" žinia. Socializmo tėvynėje, kur kapitalizmas buvo jau seniai likviduotas, nei iš šio nei iš to atsirado neįtikima istorija. Visi žinojo, kad kažkokie ‚gaivalai' supirkinėjo ‚laisvoje" rinkoje valstybinės paskolos lakštus. Tačiau niekas nemanė, kad toks vyras, kaip Aleksandras Kukinas, galėjo iš tų lakštų susikrauti gražų pelną, siekiantį pusės miliono rublių per metus. Kai policija, veikdama pagal gautą įskundimą, areštavo Kukiną, jo ‚sodyboje" prie Maskvos, (kurią jis buvo pirkęs už 280.000 rublių), rado valstybės paskolos lakštų už penkis milionus rublių. Kukino garaže stovėjo 40.000 rublių vertės ZIM'as ir 20.000 rublių vertės „Pobeda", nors Kukino tarnybėlė buvo neperaugščiausia: jis buvo kažmo artelės agronomu, su 850 rublių alga mėnesiui. Kaip jis susikrovė turtą?

Kukinas tikėjo tuo, kuo netikėjo paprasti sovietų piliečiai. Jau prieš dešimt metų jis atkreipė dėmesį į paskolos lakštus, į kuriuos visi žiūrėjo kaip tik į vieną iš būdų valstybės iždui atimti iš jų sunkiai uždirbtus rublius.

Sovietų Sąjungoje kasmet išleidžiama Vastybės Paskola. Nori, ar nenori, pirkti reikia ją. Visame krašte šaukiami susirinkimai, įmonėse, kolchozuose, įstaigose per kuriuos visi ‚su entuziazmu" perka paskolos lakštus. Tam tikslui kiekvienas piliečis turi paaukoti nuo dviejų iki keturių savaičių uždarbį. Ši operacija yra „be skausmo", nes už valstybės paskolą proporcingai atskaitoma per visus metus, kas mėnesį po truputį. Tuos lakštus valstybė pasižada išpirkti per 20 metų. Paskolai paįvairinti, organizuojama kiekvienų metų emisijai keturios loterijos, per kurias galima laimėti stambias sumas. Tačiau reikia laukti 20 metų, o tai, Sovietijoj, ne juokai. Čia ir atsiranda kukinai, kurie pasiūlo dešimtadalį kainos už lakštus. Žmonės mielai tą šlamštą parduoda, norėdami nors dalelę atgauti.

Turint galvoje, kad Rusijos piliečiai prieš algų išmokėjimo dieną, kuri ateina kas dvi savaitės, dažniausiai „pliki kaip tilvikai", mielai parduoda paskolos lakštus už kelis rublius, jei tik atsiranda pirkėjas. Kukinas turgadieniais sukinėjosi tarpe kolchozininkų, kurie jį pažinojo ir jam brūkte brūko tuos lakštus šimtais tūkstančių. Arešto dieną pas Kukiną buvo 12 skrynių, prikrautų paskolos lakštais. Pasirodo, kad Kukinas tik vieną dieną laimėjo 17 premijų iš valstybinės paskolos loterijos. Visi jo šeimos nariai ir giminės buvo pasidėję taupomose kasose po kelis šimtus tūkstančių rublių.

Kukino istorija S. Sąjungoje yra didelė problema. Ar jis laužė įstatymą, ar ne? Ar jį reikia bausti už pasitikėjimą paskola? Jei visi pas jį rasti lakštai konfiskuojami, tai valdžia pasisavina tuos laimėjimus, kurie turėjo būti išmokėti paskolos pirkėjui. Žodžiu, Rusijos piliečiai plačiai šį klausimą diskutuoja ir laukia, ką su šiuo mandragalviu darys visagalinti milicija?

Manoma, kad jo laukia trys išeitys: sušaudymas, Sibiras, ar Parazitologijos Institutas iki gyvos galvos.

DESTALINIZACIJA LIETUVOJE.

(tąsa ir pereito numerio)

Atidžiau pažvelgus, atrodo, kad iš tikrųjų KP ima stipriau vadeles į rankas, ir toji partija dabar jaučiasi stipresnė, negu anksčiau.

Lietuvoje, kaip ir visoje Sovietų Sąjungoje, yra dvilypė valdžia, kurią sudaro komunistų partija, pasiėmusi direktyvines valdžios funkcijas ir komunistų partijos kontroliuojama, vadinamoji tarybinė vyriausybė. Suprantama, kad partija stovi augščiau tarybinės vyriausybės. Toji bolševikų tvarka, įvesta Stalino ir dabar pasiliko, su tuo skirtumu, kad anksčiau Lietuvos komunistų partijai ir komunistinei vyriausybei diktuodavo pats Stalinas, o dabar joms diktuoja S. Sąjungos Komunistų partijos Centro Komitetas, kuriame sėdi tik vienas lietuvis. Centro Komitetui diktuoja kolektyvinė vadovybė. Rusams, galimas dalykas, šis pakeitimas atrodo lyg ir destalinizacija, bet okupuotos Lietuvos gyventojui neturi jokio reikšmingo turinio.

Žinome, kad šiuo metu sovietinė valdžia lyg ir padarė kaikuriuos palengvinimus, bet taip pat žinome, jog rusinimas varomas dar stipriau. Vis daugiau įstaigų dabar raštus priima tik rusų kalba, ir rusai načalninkai jausdamiesi stipriau, jau nebesimoko lietuviškai.

Apskritai, matome ‚kad šis antrasis laikotarpis žymiai sustiprintas rusifikacijos fronte, nežiūrint, kad daugiau leidžiama kritikuoti ir gal laisviau išsitarti.

Okupuotoje Lietuvoje dar galimi pasikeitimai, nes, kaip jau buvo minėta, visuose Pabaltijo kraštuose viskas vyksta su vienerių ar dviejų metų pavėlavimu, palyginus su Rusija. Suprantama, žinant rusiškojo imperializmo tikslus, negalime laukti kurio nors teigiamo mūsų tautai posūkio.

A. Narakas

PRAŠOMAS ATSILIEPTI

RIMKUS Vincas, s. Jono, kilęs iš Vainuto valsč., Tauragės apskr. Jis pats, ar žinantieji jo adresą, prašomi parašyti: Petras Kaušas, 4359 S. Tolman Ave., Chicago 32, Ill., U.S.A. Turima svarbių žinių.

GIELINGIS Albertas, s. Jono, gyvenęs Anglijoje, prašomas jis pats ar jo adresą žinantieji, parašyti: Juozas Straupys, 212 Park Str., Port Arthur, Otario, Canada.

EIDUKIENĖ Stasė, Kazio, jos sūnus Algis ir Romas ir duktė Janina-Birutė, prašomi jie patys ar žiną jų adresus parašyti: Mrs. Neberka, 80, Banbury House, Victoria Park Rd. London E. 9 .Turima svarbių žinių.

MOTUZAS OSVALDAS, kilęs iš Mitragalio, Rokiškio apskr. prašomas jis pats ar žinantieji jo adresą skubiai parašyti: V. Vosylius, 424, Bawman Ave. East St. Luis, III, U.S.A. Turima labai svarbių žinių.

PASAULYJE

Vašingtonas. Amerikiečių radijas paskelbė, kad lakūnas kapitonas Kincheloe, skrīsdamas raketiniu lėktuvu Bell x12, pasiekė pasaulinį augščio rekordą pakilęs 24 mylias. Kaip žinoma, toks lėktuvas į orą pakeliamas kitų lėktuvų, vėliau paleidžiamas. Lėktuvo greitis 1.900 mylių į valandą.

* * *

Maskva. 500 buvusių ispanų pilietinio karo dalyvių išvyko specialiu traukiniu iš Maskvos į Odesą, iš kur jie bus laivu grąžinti Ispanijon.

* * *

Madridas. Portugalas Pereira pasiekė naujos pergalės, perplaukdamas Gibraltaro sąsiaurį per 4 valandas, 34 minutes ir šešias sekundes.

* * *

Budapeštas. Budapešto radias pranešė, kad dėl benzino trūkumo daug ilgų distancijų autobusų sustojo važiavę.

* * *

Berlynas. Barlebensee, netoli Magdeburgo, vienas meškeriotojas pagavo lydeką 4 pėdų ilgio ir 30 svarų svorio. Apskaičiuojama, kad lydeka turi 23 metus amžiaus. Meškeriotojas vargo visą valandą, kol jam pavyko žuvį ištraukti į krantą.

* * *

Hamburgas. Čia pradėti didelio masto uosto gilinimo darbai. 1965 metais į Hamburgo uostą galės įplaukti patys didžiausi pasaulio tanklaiviai.

* * *

Berlynas. Rytų Berlyno burmistras paskelbė, kad bus restauruoti Brandenburgo vartai. Dabar ant jų plevėsuojanti raudona vėliava bus pakeista keturių arklių bronzos skulptūra, kuri šiuos vartus puošė prieš karą.

* * *

Ottawa. Kanados ministeris pirmininkas St. Laurent paskelbė, kad Kanada pardavusi Izraeliui 24 Sabre sprausminius naikintuvus už 2 milionus dolerių. Izraelis pasižadėjo vartoti tuos lėktuvus tik tuo atveju, jei jam tektų gintis nuo užpuolimo.

* * *

Sofija. Bulgarų kompartija paskelbė, kad buvęs Bulgarijos ministeris pirmininkas Kostovas, neteisėtai sušaudytas 1949 metais už „Titizmą". Jis išteisintas ir „priimtas" vėl į kompartiją, deja, nebent pragare.

* * *

Pekinas. Pagal sovietų pavyzdį Kinijos sostinėje vyksta taip pat svarbus aštuntasis kinų kompartijos kongresas, kuriame žymūs komunistai sako ilgiausias kalbas apie liaudies „laimėjimus".

* * *

Varšuva. Dvylika lenkų locmanų išvyko į Egiptą. Jie jau pradėjo mokytis vesti laivus kanalu. Suezo kanale taip pat praktikuojasi 15 locmanų iš Sovietų Sąjungos — iš Rygos Talino ir Karaliaučiaus.

* * *

Praga. Šiuo metu baigiami pasitarimai tarp Vakarų Vokietijos ir Čekoslovakijos dėl repatrijavimo į Vokietiją 10.000 sudetų. Tai būtų pirmas po karo toks skaitlingas būrys išleidžiamų vokiečių iš Čekoslovakijos.

* * *

Maskva. Rusai nepaprastai išdidūs savo futbolistų pranašumu, tačiau pereitą sekmadienį juos sumušė vengrų valstybinė komanda, pasekme 1:0. Rungtynės įvyko Maskvos Lenino Centriniame stadione, maskviečiams palaikant savuosius. Juokdariai samprotauja, kad mažiukai satelitai pradeda vykdyti „nustalinimą".

* * *

Maskva. Visoje Rusijoje jau prasidėjo šalčiai. Temperatūra kelias naktis buvo iki minus dviejų laipsnių Celzijaus. Turint galvoje, kad javų derliai toli gražu nėra dar nuimti, kad kukurūza ir runkeliai dar laukuose, skaitoma, jog šalčiai atėję labai ‚nelaiku". Šalčių banga pasiekė net pietinius Krimo ir Šiaurės Kaukazo rajonus. Kazakstane jau iškrito sniego.

* * *

Bonna. Vokietijoje vieši Graikijos karalius ir karalienė Fredrika. Karalius pareiškė, kad graikų tauta sieks visomis legaliomis priemonėmis laisvės savo broliams Kipro saloje.

* * *

Kairas. Nasseras išvyko į Saudi Arabiją tartis su Karaliumi Saudu ir Sirijos prezidentu Kuwatli. Iš informuotų šaltinių pranešama, kad arabų kraštai ir Indija spaudžia Nasserą, kad šis parodytų gerą valią ir kaip nors susitartų su vakariečiais. Bijoma, kad dėl Suezo gali labai nukentėti kiti kraštai, kurie vien tik iš žibalo gyvena. Visiems žinoma, kad flirtas su rusais nieko gero nežada ir išlikę Artimuose ir Viduriniuose Rytuose karaliai greit gali netekti sostų, besigiminiuodami su komunistais.

EUROPOS LIETUVIS — THE LITHUANIAN WEEKLY. Redaguoja Br. Daunoras. Redakcijos ir Admininstracijos adresas: 1-2, Ladbroke Gardens, London, W.11. Tel. PAR 2470. Redakcija rankraščius taiso ir trumpina savo nuožiūra. Prenumeratos kaina: metams — 40 šil., 6 mėn. — 22 šil. Dolerio kraštuose — 6 dol. metams. Skelbimai — spaudos eilutė arba jos vieta 1 šil. Atskiras numeris 1 šil. Leidžia — Lietuvių Namų Akc. Bendrovė. Leidimo Tarybą sudaro — DBLS-gos Centro Valdyba ir Europos Lietuvių Bendruomenių pirmininkai: Vokietijoje — Pr. Zundė, Prancūzijoje — E. Turauskas, Belgijoje — P. Sekmokas, Šveicarijoje — A. Paulaitis, Švedijoje — J. Pajaujis, Italijoje — kun. V. Mincevičius, Danijoje — A. Bričkus, Australijoje — Msgr. K. Razminas, D. Britanijoje — M. Bajorinas.
Printed and Published in Gt. Britain by the Lithuanian House Ltd. 1-2 Ladbroke Gardens, W.11. Telephone: LADbroke 1186